

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona
 Egy hónapra 2 korona

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona
 Egy hónapra 2 k. 40 f

HIRDETÉSEK:
 6-haasdos post sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.

Nyitólát post sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és csanádi egyesület
 vasutak palotájában
 TELEFON-SZÁM: 151

KIADÓHIVATAL
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 24. sz.
 TELEFON-SZÁM: 157

Arad, 1913.

FŐSZERKESZTŐ
 STAUBER JÓZSEF

Kedd, január 14.

Mai számunk főbb közleményei:

Értéktelen győzelem.
 Botrány az Országos Munkáspénztár közgyűlésén.
 Az aszfalt-kartell garázdálkodása.
 Mennyi bort és mennyi húst fogyasztanak Aradon.
 Apagyilkos milliomos fiú.
 Az uri kaszinó tolvaja.
 Milyen lesz az aradi fertőző gyermekkorház.
 Magyar gróf és német katonatorvos párbaja.
 Fizetésképtelen lett Medveczky Zsigmond gyára.
 Gyors házasságok.
 Eshült a bolgár-román viszály.
 Reménytelen a nagyhatalmak közbelépése.
 Várják az utolsó szót.
 Államcsiny készült Franciaországban.
 Tarkaságok.

A fordulat hete.

Arad, január 13.

Néhány nap alatt el kell dölni a Balkán háboru krízisének. Két tényezőt emlegetnek, a melynek beavatkozása és megnyilatkozása a fordulatot meghozná. A porta hir szerint a török parlament elé akarja vinni a kérdést, hogy folytassák-e a háborut, vagy sem. Ennél sokkal jelentősebb az, hogy a nagyhatalmak komoly formában tesznek együttes lépést Törökországnál és ha figyelmeztetésüknek hatása nem lenne, flottatüntetést rendeznek a béke érdekében.

A tárgyalások megakadásának legfőbb és talán egyedüli oka áll most is a meg egyezés utjában: Drinápoly kérdése.

Törökök és bolgárok egyformán makacsul ragaszkodnak ehhez a nagyfontosságú pozícióhoz. A törökök azért, mert ott vannak a honfoglaló szultánok sírhelyei és

mert Drinápolynak bolgár kézre jutásával, vagy csak az erődítményeknek a lerombolásával is előre megpecsételtetik Konstantinápoly sorsa is.

A bolgárok viszont annál görcsösebben ragaszkodnak Drinápoly birtoknavételéhez, mivel eredeti tervük Konstantinápoly elfoglalását célozta. És a csatlódszai vonalat — emberáldozatot nem kimélve — csak azért nem törték át ugyanazzal az elszántsággal, a milyennel végigküzdötték a kirkilisszei és lüleburgázi ütközeteket, mert a döntő pillanatban Oroszország kormánya kijelentette volt, hogy soha semmi szin alatt sem engedheti meg Konstantinápolynak bolgár kézre jutását. Mivel Szaloniki sem lehet a bolgároké, Monasztirra pedig a szerbek tartanak igényt, Bulgáriának, mely ebben a háboruban több mint 50.000 katonáját látta elvérzeni, ha rekompenczió fejében egy jelentékenyebb városra is akar szert tenni, váltig ragaszkodnia kell Drinápolyhoz, jóllehet az a körülmény, hogy Szerbia bizonyos koncessziók fejében esetleg hajlandó volna lemondani a bolgárok javára Monasztirról, részben megkönnyitene Bulgáriának a drinápolyi kérdésben elfoglalt intranszigiens álláspontjának a feladását.

Sokkal valószínűbb, hogy a szófiai kormány mindvégig ragaszkodni fog Drinápoly birtoknavételéhez. A nagyhatalmak is tisztában vannak a helyzettel és ha elejét akarják venni a Balkán-háboru újból való kitörésének, a legnagyobb pressziót kell nekik kifejteni Konstantinápolyban, hogy a törököket Drinápolyról való lemondásra kényszerítsék.

S az európai diplomácia, megakadályozandó az újabb vérontást, ugyancsak nagy erővel gyurja a törököt. Egyik-másik állam nagykövete ugyan nem szívesen vesz részt ebben a munkában, de mivel a legfontosabb és legközvetlenebb cél mégis csak a nagyhatalmak közti egyetértésnek a megörzése lehet, a diplomáciai nyomás Konstantinápolyban mindjobban érezhetővé válik. A hosszas alkudozásnak s e héten ujult erővel megnyilatkozó diplomáciai nyomásnak vége és eredménye pedig aligha lehet más, mint Drinápolynak bolgár birtokba való juttatása. A legjobb esetben pedig Drinápolynak török kézen oly formában való meghagyása, amiben a töröknek aligha telnek nagy öröme.

Megnehezíti a tárgyalások menetét és befolyásolja a nagykövetelek intervencióját, hogy az Egei tenger szigeteinek a kérdése is erősen akadályozza a béke nehézségeinek az elhárítását, de mivel ebben a kérdésben, ha nem is a végleges, hát legalább ideiglenes jellegű megoldásnak nem is egy, hanem több módzata kínálkozik, a diplomácia bölcsessége meg fogja találni bizonyára a kivezető utat ebből a nehéz szituációból is. És azért, ámbátor ugy a londoni, mint a konstantinápolyi pourparler-k nem adnak sok okot az optimizmusra, mégis mi még mindig komolyan bizunk a végleges béke mielőbbi létrejöttében.

Igaz, hogy a bolgár-román rekompencziós határkiigazítás kérdése sem nyert még végleges megoldást és sok jel arra vall, hogy ennek a problémának a megoldása

Mister Benson karriérje.

Irtá: Tolnai László.

Az Orient Expressz étkezőkocsijában előkelő amerikai kiránduló társaság beszélgetett etéd után. A diskurzus a meggazdagodás titka körül forgott és az ezerszer elcsépeit téma nem igen tudott újabb — és feltétlenül célravezető — ötleteket felszínre hozni. Volt a társaságban, aki szorgalommal és kitartással, volt aki tehetségével szerezte a végyonát és igen természetes, hogy mindenki a saját szisztemáját tartotta a helyesnek, az egyedül biztosnak.

— Eh, uraim, tehetség, szorgalom, kitartás, mind nem ér annyit, mint egy jó ötlet. Egyetlen igazán jó gondolattal rokszor többet lehet szerezni, mint esztendőknön át folytatott kitartó munkával, mondja Benson, az ismert milliomos gallér király. A legjobb ötleteket a véletlen szüli; hirtelen jönnek és gyorsan meggazdagodni egyedül ezekkel lehet...

Az érdeklődés egyszerre feléje fordult és mindenki várta a folytatást.

— Ha a jó ötlet megvan, nem szabad sem időt, sem fáradságot kimélni, nem szabad mások érzékenységét tekinteni, csak előre! Előre, akár holttesteken keresztül, mint a háborubao. Az élet ugy is egy folyton tartó háboru... Talán meglepi önöket, ha mondom, hogy én *vagyonomat egy gyilkosságnak köszönhetem*, — mondja rövid gondolkozás után hirtelen Benson.

Mindnyájan megdöbbenéssel néznek a tekintélyes külsőjű öreg urra. Hihetetlen, hogy Benson embert ölt volna!

— Igen — folytatja mosolyogva látva az általános megdöbbenést Benson — sőt majdnem két emberélet esett áldozatul. Ha érdekel valakit, elmondom, hogyan gazdagsodtam meg. Próbálja utánam csinálni, akinek szüksége van rá.

— Talán emlékeznek még rá... Ezelőtt mintegy husz esztendővel nagy port vert fel az ügy. Newyorkban meggyilkolták Sohn Henry Millert, az ismert bankárt. Éjtél felé, a klubból sétált lakására. Gyönyörű holdfényes nyári éjszaka volt, nem ment kocsin. Az egyik utcasarkon toppant eleje a gyilkos. Rövid szóváltás volt köztük, majd dulakodás és a gazember leaszurta a bankárt. Oly erővel dőtte a kést az áldozat nyakába, hogy a gallérját is átszurva, válósággal a falhoz szegezte a gyenge öreget. Menten meghalt.

A gyilkos hiába kutatta át a bankár zsebeit. Pénzt alig talált nála, csak egy csekk füzetet, órát, láncot és egy karikagyűrűt. So-ány eredmény volt, amiért bizony nem érdemes embert ölni... Da mit tudhatja az ilyen előre az ember — nem igaz?

A egyetlen gyilkost sokáig keresték. Miller családja nagy összeget tűzött ki a kézrekerítőjének. Pinkertonék lézasan dolgoztak, az újságok hasáboakat közöltek az esetről — volt téma he tekre.

Leassanként azonban elcsendesült minden — a gyilkost nem találták. Óratos volt. A rablott dolgoton nem igyekezett tudadni, mert hamarosan fűlön csípték volna. Várt míg nyugalom lesz...

Alig emlékeztek már a gyilkosságra, midőn váratlanul újabb szenzációs eset történt Newyork-

ban. Smith ezredes ellen kíséreltek meg merényletet. Smith is egyedül ment lakása felé, de a gazember nem mert a nagyerejű emberrel szemtől-szembe szállni, hanem orvul támadt reá. Egy sötét kspualjából rohant utána és egy nagy késsel sújtott az ezredes nyaka felé. Az ütést azonban eltévesztette, vagy talán az utolsó pillanatban hirtelen gyengült ereje — a kés lecsuszott az ezredes kemény gallérjáról és csak gyenge karcolást ejtett a vallon. Smith a hirtelen jött támadásra visszafordult és vasmarokkal kapta meg az újabb ütésre készülő bandita karját. Hamarosan kapott segítséget, amelylyel a rendőrségre vihette merénylőjét. Nem tartozik ugyan a dologra, de megemlítem, hogy nem ez volt Miller gyilkosa, akit csak jóval ezen eset után fogtak el. Ennek ez volt első ilyenü kísérlete és ha történetesen nem Smithtel kezd, még sokra vihette volna a tehetséges ember. Igy azonban hosszabb időre a Sing-singbe vonult, ahova nem igen vágyódott kiszabadulása után vissza.

En ebben az időben igen szerény viszonyok közt élttem. Feleségemmel és két leányommal éppen csak a mindennapra valót tudtam megszerezni. Kés pincelakásunkban készítettük megrendelőink részére a gallérokat, fehérneműket és megtelező tőke hiányában nem is gondolhattam „üzemünk” fejlesztésére. A rajy érdeklődést keltő merénylet azonban merész ötletet adott: minden nélkülözhető holmimat pénzzé téve, hirdetni keztem készítményeimét. Plakátokat készítettem, amelyek egyik felén a Miller féle gyilkosság volt szemléltetőleg bemutatva. A kép borzalmas volt. A kés nyomán óriási sugárban tört elő a bankár

szorosan kapcsolatos a szövetséges államok és a török közti viszony további kialakulásával, mindazáltal amennyiben a sok nyugtalanító tünet ellenére is föltehető a Balkán-államok közti béke létrejövetele, az is remélhető, hogy a Románia és Bulgária közti ellentét ugyancsak el fog simulni.

Ma már hivatalos cáfolatát is terjesztették annak a hírnek, mintha Románia fegyveres beavatkozásra készülne Bulgária ellen. A differenciák csökkentek és Danev, a bolgár parlament elnöke — egyébként is híres békeoptimizmus felől ma már annak a reményének adott kifejezést, hogy a Romániával való békés kiegyenlítés illetőleg „menni fog a dolog.” Bizony ideje is, hogy menjen, — Bukarestben ép úgy, mint Konstantinápolyban.

Értéktelen győzelem.

(Pestvármegye és a kormány. — Holló Lajos blamáza.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, január 13.

Ma zajlott le Pestmegye törvényhatóságának rendes téli közgyűlése, amelyen a bizottsági tagok igen nagy számmal vettek részt. E fokozott érdeklődésre Prónay Dezső bárónak és társainak az a javaslata adott okot, amely szerint a törvényhatóság a háború esetére vonatkozó kivételes intézkedésekről szóló törvény, továbbá a felhatalmazási törvény megalkotásáért, az új adótörvény végrehajtásáért; és a képviselőház elé terjesztett választójogi törvénytervezetét fejezze ki a kormány iránt való bizalmatlanságát. A javaslatot csak öt szavazattöbbséggel tudták elfogadtatni.

A közgyűlésen Ráday Gedeon gróf főispán elnökölt. A szokásos előterjesztések után szavazással betöltötték a közigazgatási bizottság két megüresedett tagsági helyét. A megyei munkapárt jelöltjei voltak Beniczky Ádám és Benedéki Gyula; az ellenzéké Holló Lajos és Förster Aurél. A szavazásnak az lett az eredménye, hogy megválasztották Beniczky Ádámot és Förster Aurélt. Az ellenzéké Holló Lajos kibukott.

Később Prónay Dezső báró okolta meg említtett javaslatát azzal, hogy az új adótörvények életbeléptetése a kedvezőtlen gazdasági viszonyok közepette kétszeresen sújtja az országot, továbbá, hogy a kivételes intézkedésekről szóló törvény a kormány részéről visszaélésekre adhat alkalmat, a felhatalmazási törvény maögazdasági érdekeinket veszélyezteteti, a választójogi törvénytervezet pedig nem felel meg rendeltetésének.

nyakából a vér, a „müremek” alatt pedig ott állott a figyelmeztető szöveg: *Igy jár az, aki nem Benson-féle gallért visel.* A plakát másik felét pedig a Smith féle merénylet díszítette azt a jelenetet ábrázolva, amint az ezredes mosolyogva tartja vissza egy második könnyelmű kísérlettől a „szimpatikus” fiatalembert. Ez alatt is szöveg állott: *Életet mentett meg a Benson féle gallér!*

Amint a plakátok megjelentek az utcákon, szinte egy csapásra változott meg a sorsom. Az bizonyos, hogy aki ezeket a plakátokat látta, nem egyhamar felejtette el a Benson nevet, mert még éjjel, álmában is vele volt a borzalmas Miller gyilkosság képe. A rendelések özönével jöttem és hamarosan találva megtelező tökével rendelkező társat, az üzemet bővítettem, úgy, hogy ma körülbelül nyolcezer ember állítja elő a Benson gallérokat.

— Ugy látszik, mindenki attól félt, hogy Miller sorsára jut — teszi hozzá nevetve a gallérkirály.

— Talán nem is annyira félték egy gyilkosságtól, mint amennyire kétségtelenül bebizonyult, hogy a Benson gallérok mily kiváló erősségűek és ellentálló, veti közbe egy fiatalember.

Benson mosolyogva gyújtott vastag Uppmanjára és kisvártatva befejezi az elbeszélést:

— Pedig azt a gallért nem is én készítettem, hanem egy konkurrencem...

És ravaszul hunyorított a szemével.

Az ellenzék heves tiltakozásától és a munkapárt lelkes éljenitől kísérve emelkedett szólasra Teleki József gróf, aki hatásosan mutatott rá azokra a határozatokra, amelyekben a törvényhatóság tiltakozott minden olyan irányú választójogi reform ellen, amely az országban veszedelmbe sodorja a magyarság vezető szerepét. A törvénytervezetet elfogadhatónak tartja, mert az a mellett, hogy megfelel a demokratikus haladás szellemének, nem veszélyezteteti a magyarság szupremáciáját. Indítványozza, hogy Prónay báró és társainak határozati javaslata a közgyűlés téjen napirendre.

Beszélték még Kégl János és Cserba Dezső, az előbbi az ellenzéki javaslat mellett, az utóbbi ellene, mire Ráday gróf főispán elrendelte a szavazást.

Eznek eredményeként kihirdette, hogy a törvényhatósági bizottság öt szavazattöbbséggel elfogadta Prónay báró javaslatát.

Hírek a pénzügyminiszter lemondásáról.

Budapestről jelentik: Politikai körökben néhány nap óta az a nyilván ellenzéki frrásból származó hír kering, hogy a kormány megváltoztatva eddigi álláspontját, a közel jövőben kitojja az új adótörvény életbeleptetésének időpontját. E hír egyik fantasztikus változata szerint Teleki János pénzügyminiszter le is mond. Illetékes helyről nyert információ alapján megírhatjuk, hogy a kormány állástoglalásáról és Teleki lemondásáról szóló hírek teljesen légből kapottak.

Deésy Zoltán kibuvója.

Budapestről jelentik: A Bud. Tud. a következőket jelenti: A miniszterelnök által Deésy Zoltán volt államtitkár ellen indított perben Deésy tegnapielőttre volt megidezve a budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírója elé. Erről a kihallgatásról az ellenzéki lapok hasábos közleményeket hoznak, amelyekben az eltagoltan olvasó mindenekelőtt azon üdök meg, hogy a hivatali titoktartásnak, de a modern büntető eljárás szempontjából is szigorúan megóvando bizalmas jellegnek feltevével a volt államtitkárnak, mint vádlottnak nyilatkozatai ugyazó van szociografikus hűséggel júnak a nyilvánosság elé. Nem tudjuk, közvetlenül megatól a volt államtitkártól erednek-e ezek a nyilatkozatok, vagy vedőjelei, mert hiszen rajtuk kívül a kihallgatásnak csak a vizsgálóbíró volt tanuja, de ez semmit sem változtat azon, hogy ezzel a közléssel legalább is *illetlenség történt.* A lojalitás szempontjából sem kitogásatlan ez az eljárás, mert hiszen az ilyen egyoldalú közlések, melyekre a másik fél nem nyilatkozhatik, nyilvánvalóan elárulják a *hangulatkeltés szándékát.* Ez esetben azonban azt hisszük, az ilyen irányzatú tegnapi közlések nem tettek jó szolgálatot, mert csak újabb bizonyosságát szolgáltatják annak, hogy — amit már az ügy eddigi fejleményeiből is mindenki láthatott, — tudniillik Deésy Zoltánnak a miniszterelnök ellen emelt súlyos vádjaira nincsen, minthogy nem is lehet semmiféle bizonyítéka. Ő maga árulta ezt el, midőn a vizsgálóbíró nyomatékos felszólítására, hogy bizonyítékait mar a vizsgálat során elő kell adnia, ismét csak a mögé a régi ígéret mögé bujt, hogy ő bizonyítékait csak a főtárgyaláson fogja előterjeszteni. Deésy Zoltán kissé a megszo-koti mértéken telet veszi igénybe a türelmet, midőn nem tudja bizonyítani vádjait.

A tömegsztrájk.

Budapestről jelentik: Tegnapi harminc népgyűlés volt Budapesten és a vidéken és most már bizonyos, hogy e nő huszennatodikán kimondják a szociálisták az általános sztrájkot. Az alkohol elleni bojkottot már kimondották a népgyűléseken. Az általános sztrájkot egy politikai jelentőségű napon fogják megkezdeni.

Az adótörvény ellen.

Vasárnap délelőtt az adótörvények életbeléptetése ellen tiltakozó népgyűlés volt Szabadkán. A népgyűlésen Harrer Ferenc dr. székesfevárosi tanácsos és több fővárosi bizottsági tag kíséretében részt vett Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő is, aki nagy beszédben fejtette a kormány adóreformjának tarthatatlanságát és különösen az új adónemet, a jövődelmi adót kárhóztatta, amelyet — úgy moni — a végtelenségig lehet fokozni és kiterjeszteni. A törvény jó paragrafusait elfogadják, de ki akarják belőle küszöbölni a rosszakat. Az új törvény egyaránt kárára van a gazdának, a kereskedőnek és az iparosnak. Beszéde

végén foglalkozott az általános, egyenlő és titkos választói joggal. Az elfogadott határozati javaslat azonos a múlt vasárnap Budapesten tartott gyűlés határozatával.

A románok akciója.

Budapestről jelentik: A román nemzetiségi párt e hó 12 én és 13 án Budapesten ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy tíz tagu bizottságot küldenek ki a választójog elleni akció rendezésére.

Botrány

az Országos Munkáspénztár közgyűlésén.

— Leleplezett gazdálkodás. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Arad, január 13.

Az Országos Munkáspénztár és Balesetbiztosító Pénztár tegnapi évi közgyűlésén igen kemény bírálatot mondott a pénztár gazdálkodásáról Andor Endre dr., az Állami Munkásbiztosító Hivatal képviselője. Bírálata természetesen nem tetszett és rettenetes fölzudulás követte.

Andor Endre dr. miniszteri tanácsos, az Állami Munkásbiztosító Hivatal képviselője erősen támadta az igazgatóságot. Az igazgatóság saját évi jelentése bizonyítja, hogy a kezelés költsége 1911. végén hét millió koronával emelkedett. Ehhez hozzájárul az a körülmény, hogy a kezelés költsége a múlt évre is meghaladja az előirányzatot. Tavaly három és fél millió koronát tett ki a személyi kiadás, és 1913-ra egy millió többletet irányoztak elő kezelés költségére. Ennek a gazdálkodásnak véget kell vetni. Nagy hibának tartja, hogy a tisztviselők legyelmi szervezete még nincs rendezve és érintette a minősítés kérdését is. Ez már több ízben adott okot összeütközésre, és ő úgy látja, hogy Magyarországot ugys az fogja megölni, hogy maunk nagyon sokan foglalkoznak azzal, a mihez nem értenek. Arra a kijelentésre, a mit az egyik felszólaló tett, hogy a Máv. becsapta a pénztárt, Andor azt felelte, hogy ez az ügy még nincs megvizsgálva. Történetek hibák a Máv. nál, de azt meg a vizsgáló jelentése sem állapította meg, hogy rosszhiszeműség játszott volna közre. Míg a végítélet kimondva nincs, addig így hirohanni nem lehet.

Andor beszéd: után nagy vihar tört ki. A közgyűlési tagoknak egy része azt kívánta az elnöktől, hogy utasítsa rendre utólag Csapot támadásáért.

Az elnök azonban kijelentette, hogy Andor dr. miniszteri tanácsos foglalkozott már azzal és így ő nincs abban a helyzetben, hogy Csapot rendreutasítsa.

Az elnök kijelentésére óriási lármák és kavargás következett. Az emberek fölugráltak helyükről és össze-vissza kiabáltak. A közgyűlés egyik része azzal vadolta Andort, hogy a munkásokkal játszik össze, amit Andor határozottan visszautasított, de azavalt az óriási lármában nem lehetett érteni.

Mikor kissé elült a zaj, Groszmann aligazgató igyekezett Andor támadásait megcáfolni. Utána Weitner Jakab támadta meg az állami munkásbiztosító hivatal képviselőjét, hogy a munkaadók érdekében beszédeket tart.

A folytonos zajban az elnök újra kijelentette, hogy a Máv. okiratban is elismerte hibáját. Garbai végre az óriási lármában szavazásra bocsátotta az évi jelentést, elfogadottnak jelentette ki és utána a gyűlést felfüggesztette.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — 151
Nyomda	— — — — 151

Az aszfalt-kartell garázdálkodása.

— Milliós árengedmény — a megszorítás után. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 13

A Varjassy Lajos utca burkolására kiirt pályázatnál a Magyar Aszfalt társaság ismét olyan merész ajánlattal lépett fel, hogy a legnagyobb mértékben kihívta maga ellen a város közönségének felháborodását. Mind sürgatóbben jelentkezik a polgárság körében az a meggyőződés és követelés, hogy a Magyar Aszfalttal végezni kell a városnak és az utcák burkolását nem szabad az eddig divatozott módon kiszolgáltatni az aszfalt-kartellnek.

A kartellbe tartozó aszfaltgyárak, illetve vállalatok közös megállapodással engedik át a kartell tagjainak a működési terület, egyik gyárnak Aradot, másiknak Szegedet, harmadiknak Brassót. Ez a titkos megállapodás az aradi aszfaltozott és még ezután aszfaltozásra váró utcákat a Magyar Aszfalt részvénytársaságnak ajándékozta. A kartellbe tartozó többi gyárak csak úgy tessék lássék tesznek ajánlatot aradi utca burkolására, olyan magas áron, hogy az aradi aszfalt-hitbizományos: a Magyar Aszfalt társaság a legmagasabbra szólított egységáráival és különleges követeléseivel is elnyerhesse a munkák kivételét, mint „legolcsóbb ajánlattevő.” Néha persze egy kis jó akarat is kell ehhez a sikerhez.

Hogy milyen magasak és indokolatlanul nagyok ezek a kartellben megállapított legolcsóbb árak, annak fényes bizonyítékát adja a mostanában Nagyszébenben történt eset. Nagyszébenben évek óta egy debreceni aszfaltgyáros és vállalkozó végzi az aszfaltozás munkáit, még pedig olcsón és a város megalégedésére. Amidőn legutóbb nagyobb aszfaltozó munkálatokra hirdetett árlejtést Nagyszében város közönsége, a kartell nagyszéberi kiküldöttje a Neuchateli aszfalttársaság is ajánlatot tett. A Neuchatel Asphalt Company a kartellhez tartozó társaságok módjára jó drága ajánlattal jelentkezett Nagyszébenben: két millió százezer koronát kért az aszfalt munkákért. Uőbb azonban maga az aszfalttársaság is rájött arra, hogy ajánlata feltűnő drága és leszállította kilencszázezer koronára, de még ebből is engedett fenntartás címén további százezer koronát.

Tebát az aszfaltkartell tagja olyan ajánlatot tett Nagyszébennek, hogy utóbb egész könnyedén hatvankét százalékot engedett és nyolcszázezer koronáért is kész volt azt megcsinálni, amit csaknem háromszorannyiért akart vállalni. Ilyen aránytalanul nagy engedményeknek csak az az egyedüli magyarázata lehet, hogy az első ajánlatban egészen önkényes drága árakat számítanak a kartell tagjai, Szébenben a Neuchateli, Aradon a Magyar Aszfalt. Épen ezért ki kell üzeni az ilyen unszolid vállalatokat a közszállításokból, a közmunkákból.

VIDÉK.

Lemondott aradmegyei jegyző. Mácsáról írják lapunknak: Szikszay Lajos, Mácsa község érdemei jegyzője lekötött állásáról. A község képviselőtestülete ma délelőtti diákközlésben bucsuzott jegyzőjétől. A közgyűlésen a lemondott jegyző megköszönte a község lakosságának jóindulatát és bizalmát, amellyel irányában a lakosság és a képviselőtestület oly hosszú időn keresztül viseltetett. Petrilla László román nyelven bucsuztatta a jegyzőt, megemlékezve annak a község közügyeinek érdekében tenusított buzgó fáradozásáról. Beszéde végén a képviselőtestület bizalmáról és szeretetéről biztosította a távozó jegyzőt. Utánna Cselkó Árpád gazdasági felügyelő magyar nyelven hasonló tartalmu beszédet mondott. A község képviselőtestülete ezután elhatá-

rozta, hogy a jegyző érdemeit jegyzőkönyvbe foglalja és jegyzőkönyvileg elismerését fejezi ki Szikszaynak tevékenységéért. Ezután a jegyző helyetteséül ajánlotta Oláh Józsefet, akit a közgyűlés lelkesen üdvözölt.

Apagyilkos milliomos fiu.

— Agyonlőtte az apát a saját gyermeke. —
— Schöberl butorgyáros tragédiája. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, január 13.

A Kossuth Lajos utca 1. számú házban, a Ferenciek bazárában, vasárnap este borzalmas gyilkosság történt. Egy elmebeteg, teljesen beszámithatatlán fiatal ember ölte meg egy zavarodott pillanatában az apját, a főváros egyik legismertebb nevű, előkelő kereskedőjét.

Az áldozat Schöberl Róbert a milliomos butorgyáros, az ismert átlátható székek feltalálója. A gyilkos a fia: Schöberl József, egy öröklött, eskóiban szenvedő, teljesen elhülyült, beszámithatatlán, mániákus ember. Már több ízben volt szanatóriumban is, azonban szülei, akik rendkívül szerették szerencsétlen gyermeküket, mindannyiszor újból hazavették s otthon kezeltették. Nagyon ügyeltek rá s hálószobájában állították fel az ágyát is, hogy ha éjszaka támadná meg az epilepsziás roham, nyomban kéznél legyenek.

Vasárnap délután vendégek voltak Schöberl-éknél, este pedig Schöberl és két leánya színházba mentek. A cselédeknek is kimenőjük volt s az apa egyedül maradt a beteg fiúval a hatalmas, hatszobás lakásban.

Megöltem . . .

Háromnegyed nyolc órakor este Weber Ferenc női szabó, aki a Borz utca 9. számú házban lakik, a Kossuth Lajos utcán akart végig menni a Rákóczi ut felé. Mikor a Ferenciek bazárának kapuja elé ért, egy zavarodott külsejű revolverrel hadonászó embert látott, aki folyton ezt kiabálta:

— Megöltem! Megöltem!

Nyomban látta, hogy örökkel van dolga. Rendőrt sietett, hogy figyelmeztesse a veszedelmes emberre. A Rákóczi ut sarkán találta meg Vojcsák András 1553. számú rendőrt, aki nyomban visszament vele. Azalatt a revolveres örült már kiszaladt volt a kapu alól s a revolverrel hadonászva, kiabálva, futott végig az utcán. A Széputcánál fogta el a rendőr.

— Mit csinált? — kérdezte tőle.

Az elfogott bambán nézett a rendőrré.

— Megöltem! — mondta aztán.

— Kit? — tudakolta a rendőr.

— Majd megszögöm! A lépcsőházban megsugom, de csak magának! — felelte az örült borzalmas nevetéssel.

A rendőr elvette a revolvert, aztán mentek visszafelé. A Ferenciek-bazárának a házmestere megmondta, hogy a szerencsétlen fiatalember Schöberl Róbert butorgyáros fia. A rendőr felment vele a harmadik emelet 1. szám alatt levő lakásba. Az ajtó be volt zárva, felső ablaka ki volt törve, azon kuszhatott ki véres tette után az örült. Feltörték az ajtót, behatoltak a lakásba, melyben a szalonból a hálószobába nyíló ajtóban, alsóruhában, holtan feküdt Schöberl Róbert. Csupa vér volt a tete s körülötte a padló, a szőnyegek, minden.

Véres ujjakkal.

A rendőr értesítette a főkapitányságot, ahonét kiérkezett a bizottság. Megállapították, hogy Schöberl Browning-revolverrel lőttek agyon. Két lövés érte, melyek közül az egyik a nyakon hatolt be, szétrombolta a nyúlt agyat s feltétlenül halálos volt. A szobában levő butorokban még két golyót találtak.

A míg a helyszíni szemle tartott, a merénylő fiu egy rendőr felügyelete alatt volt, föl és alá sétált az ebédőben és az ablakbetörés következtében megszébzelt újjáról a vért nyaldosta. A rendőri bizottság több kérdést intézett a fiúhoz, de ez csak értelmetlen jeleket adott.

Az apa gyűlölete.

A rendőrség megállapítása szerint az apa és fiu között valószínűen szóváltás előzte meg a tragédiát. József revolvert rántott elő és apjára fogta, Schöberl ekkor kiugrott az ágyból, eldőlt az első lövés, a golyó nem talált. Az ágy kö-

lött hetvenöt centiméternyi magasan a rózsaszintapétás falat surolva a földre hullott és a harmadik ágy alá gurult. Schöberl ekkor a fiának ugrott, hogy kicsavarja kezéből a fegyvert. A fiu dulakodott az apjával. Rettenetes küzdelem lehetett, mert a szobának a butora ezen a részen teljesen föl volt forgatva, a szőnyeg összegyűrve. A fiu, úgy látszik, kiszabadította magát az apja kezéből, hátrált és hátrálás közben újra lőtt. Ezt a golyót nem találták még meg. Lehet, hogy már ez is találta Schöberl. Az apa menekülni akart a hálószobából, ekkor lőtt 3 szor Schöberl József. Ez a golyó ölte meg az apát, aki végigzuhant a padlón, fejét a szalonajtó sarkába ütötte és ezáltal is újabb sebet szenvedett. A gyilkos golyó a nyak baloldalán érte, átfuródott az ütőéren és pár perc alatt megölte.

A helyszíni szemle után Tóth Gyula rendőrorvos a fiu elmeállapotának a megvizsgálásához fogott. Kérdéseket intézett hozzá, de a fiu mindig csak azt válaszolta:

— Az apa gyűlölt. Mindennek oka a Terka. Miatta történt.

Megkérdezték, hogy ki az a Terka?

— Hát a szakácsnő, — mondotta a fiu. Elővették a szakácsnőt, de annak sejtelve sem volt arról, hogy miért okolja őt az elmebajos fiu a tragédiáért.

Miközben a rendőrorvos foglalkozott a fiúval, megérkezett a Nemzeti Színházból Schöberl családja. Hoeczner István bankhivatalnok várta már őket a káspuban. Azt mondotta a mitsem sejtő családnak, hogy Schöberl hirtelen rosszul lett, szanatóriumba vitték. Nem is engedték föl a tragédia helyére a butorgyáros hozzátartozóit, hanem elszállásolták őket ifj. Schöberl Róbert Döbrentei-ter 5. számú lakására. A tragédia híre még az est folyamán elterjedt a fővárosban. Mindenütt nagy megdöbbenést és a gyáros családja iránt mély részvétet keltett. A meggyilkolt butorgyáros holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Az elmebajos gyilkost pedig egyelőre a főkapitányságon őrizet alá helyezték.

Örült a gyilkos.

A gyilkos fiut a rendőrségen ma délelőtti több ízben is ki akarták hallgatni, hogy megtudják, miért követte el a tettet, azonban nagyon nehezen boldogultak vele. A fiu belekezdett a vallomásába, de egyszerre csak elkezdett minden összevisszaság nélkül beszélni és a hozzá intézett kérdésekre savaros összevisszaságban felelt.

Igy a többek között kijelentette, hogy nem mondja meg, de nagyon szívesen leírja, hogy miért ölte meg apját. Adtak neki tintát, tollat, pspirost. Tíz perc múlva odamentek hozzá és megnézték, hogy mit írt. A papíron öt nagy S betű volt, más semmi. Mivel a rendőrségen látták, hogy a fiuból nem lehet semmit sem kivenni, nem vallatták tovább.

A rendőri nyomozás annyit megállapított, hogy a fiu nem élt a legjobb egyetértésben apjával. Többször összeveszték, de az öreg Schöberl, aki erős ember volt, ilyenkor elverte a fiut, a ki ezután csöndesen viselkedett. Valószínűen tegnap is ilyen jelenet játszódott le az apa és fiu közt és veszekedés közben lőtte le a fiu az apját.

A fiut, akiről megállapították, hogy elmebajos, ma délután két órakor a lipótmezei elmeegógyító-intézetbe szállították.

TANÜGY.

(—) Az Aradi Tanítótestületek Segély-alapjának közgyűlése. Az aradi Tanítók Segély-alapja ma tartotta rendes évi közgyűlését, melynek ünnepi színt az is kölcsönzött, hogy az alapítók nyugdíjas tagjai nevére alapítványt tettek. Névszerint: Máday Mátyas, Millig József és Zéray Ödön, valamint néhai Preisinger József emlékére. A látogatott közgyűlést Almási T. Pál polg. isk. igazgató nyitotta meg, meleg szavakkal üdvözölve a megjelent alapítókat és mindazokat, kik az alap fejlesztése körül érdemeket szereztek. Így az idősebb tagok közül Szilágyi Györgyöt, az ifjabb vezérek közül Lautner Mátyást. A titkári jelentést Korom József olvasta, míg az egyesület múlt évi működését az alapelnöke Lautner Mátyás ismertette részletesen. Néhány indítvány tárgyalása után Körtvélyes József az elnököt üdvözölte a lelkes vezetésért és azzal a gyűlés véget ért.

Enyhült a bolgár-román viszály.

— Békés megegyezés lehetősége. —

Saját tudósítónktól.

Arad, január 13.

Páris. A bolgár-román ellentét az angol kormány intervenciója következtében lényegesen enyhült. Illetékes helyen kizártnak tartják, hogy Románia beváltsa fenyegetését és két hadtesttel átkeljen a határon, monitor-flottája pedig megjelenjék Szilisztria előtt. Annyi bizonyos, hogy Romániának mérsékelnie kell követeléseit s az is kétségtelen, hogy a két állam között a béketárgyalások befejezése előtt létre fog jönni a megegyezés.

Szófia. A román-bolgár tárgyalások eddig kedvező lefolyásúak és nincsen kizárva az a remény, hogy a veszélynek ez a része elhárítható. Hivatalosan megállapítják, hogy eddig az újabb orosz mozgósításokról autentikus jelentések még nincsenek.

Konstantinápoly. Itt az intéző körök korainak mondják azt a hírt, hogy Románia és Bulgária között már kitört a háború. Igaz ugyan, hogy a konfliktus már a háború veszedelméig fejlődött, de a békés megegyezés még mindig lehetséges. Különböző differenciák elintézése végett hír szerint újabb nagyköveti értekezlet fog összeülni.

Danev nyilatkozata.

London. Danev tegnap meglátogatták a szerb delegátusokat. Danev kijelentette, hogy miután a szövetségesek az egész zsákmányt egyszerre kapják meg és csak azután fogják egymás között fölosztani, ennél fogva a román követeléseket el kell venni, mintha az egész zsákmányra ugyiszólva jelzőleges követelést akarnának bekebelezni. A bolgárok azért, amit Romániának kénytelenek volna adni, másutt keresnek kárpótlást, így például abban, hogy a szerbek Monasztírról mondjanak le.

Békeremény.

Berlin. A Vossische Zeitung-nak jelentik Bukarestből: Kalinkov bolgár követ, aki Majoreszku román miniszterelnökkel tárgyalt, azt a reményt fejezte ki, hogy Bulgária és Románia között nemsokára békés megegyezés fog létrejönni.

Királyunk levele.

Berlin. A Vossische Zeitung bukaresti értesülése szerint Ferenc József király aranykeretbe foglalt arcképét küldte el Majoreszku román miniszterelnöknek s egyúttal sajátkezű levelet írt neki, amelyben bíles politikájához szerencsekívánatait fejezi ki s azt a készséget nyilvánítja, hogy Ausztria és Magyarország a baráti viszonyban lévő Románia érdekeit támogatja.

Román-török szövetség.

Konstantinápoly. Filipeszku román miniszter és a román vezérkari főnök tegnap két óra hosszáig tanácskozott a nagyvezérrel. A tanácskozás defenzív-antantnál nem ment tovább és csak arról volt szó, hogy román-bolgár háború esetében Törökország Bulgáriával nem fog békét kötni és hogy Törökország a román hajókat meg fogja védelmezni. A török sajtó fellezgő szavakkal ünnepli Filipeszku-t s azt a reményt fejezi ki, hogy a román miniszter szövetségi szerződést fog magával hazavinni.

Konstantinápoly. Filipeszku román földművelésügyi miniszter felhatalmazta a Távirati Iroda megbízottját annak kijelentésére, hogy nincs semmiféle politikai megbízatása és nem tárgyalt

egyetlen török politikai személyiséggel sem. A miniszter megcáfolja azt a híresztelést is, hogy tegnap a nagyvezérrel két óra hosszáig tanácskozott. Filipeszku holnap utazik el innen.

Államcsiny készült Franciaországban.

— Klerikálisok aknamunkája. —

Távirati tudósítás.

Páris, január 13.

Négy nappal az elnökválasztás előtt súlyos kormányválság ütött ki Franciaországban. Mint megirtuk vasárnap, Millerand francia hadügyminiszter reaktiválta a Dreyfus-pörben nagy szerepet játszott Paty du Clam alezredest és ez az intézkedése nagy feltűnést és elégedetlenséget keltett. Az intézkedés következménye lett Millerand lemondása, amelyet a köztársaság elnöke tegnap elfogadott. Nyilvánvaló, hogy ez a lemondás nem volt önkéntes, hanem Poincaré és miniszter-társai rákényszerítették arra, hogy a kabinetet elhagyja. A jobboldal és a centrum e miatt heves szemrehányással illeti Poincarét.

A konzervatívok most majdnem egyhanguan Deschanel felé fordulnak, Pans földművelésügyi miniszter szonnal s-akitott Milleranddal, hogy a jobboldalnál és a radikálisoknál az elnökválasztáson híveket szerezzen magának, úgy, hogy az ő jelöltége most igen kedvezően áll. Pans tagja volt Combes minisztériumának és az állam és az egyház kiválasztása és a kongregációk megszüntetése mellett szavazott. A republikánusoknak jövő hétfőre kitűzött teljes ülésükön Dubost szenátusi elnök és Pans között kell majd választaniok.

Egészen nyíltan beszélnek arról, hogy Millerand du Paty de Clam reaktiválásával a köztársaságellenes köröknek akart szolgálatot tenni és tanúságot akart tenni az ő konzervatív érzéséről. A monarchisták már régen beléje helyezték bizalmukat és Millerand azért választotta ezt a pillanatot akciójára, hogy a konzervatív szenátorokat és képviselőket magához kösse és hogy egy igen nagy csoportnak ezt a kedvét az elnökválasztásnál az ő jelöltjének biztosítsa. Millerand remélte, hogy ily módon oly államfőnek egyengeti az útját, aki a Bonapartista-monarchiát elő fogja készíteni.

Ez a terv leirhatatlan izgalmat keltett a republikánusoknál és különösen az antiklerikálisoknál. Most már nem az a kérdés, hogyan gondolkodik az elnökjelölt a proporcionális választásról, hanem vajon garanciát nyújt-e a klerikális ellen. Daschanel, aki Milleranddal szövetezett, nem jön többé figyelembe; Ribot-nak, akinek eddig sok kilátása volt, alig van már reménye a megválasztáshoz. Poincaré ügye is rosszul áll, mert a republikánus partok többsége nem tartja eléggé antiklerikálisnak. Ez a többség nyílt antiklerikális jelöltet akar s ilyennek kínálkozik legelső sorban Dubost, a szenátus elnöke.

Párisból jelentik: A Millerand ügyből kifolyólag jól értesül: helyen, különösen a szenátusban Poincaré helyzetét, — úgy, mint elnökjelölt és mint miniszterelnök, — megrendültnak tartják. Ezzel szemben folytonosan nőnek a jelenlegi földművelésügyi miniszternek, Pansnak, aki dusszag ember, a kilátásai, aki még néhány nappal ezelőtt, mint szélső outsider szerepelt az elnökjelöltek között. Hogy milyen komolyan veszik most már ezt a jelölést, legjobb bizonyíték, hogy az összes nacionalista lapok a mai napon heves támadásokat intéznek Pans ellen, akit nevetségessé akarnak tenni.

Milyen lesz

az aradi fertőző gyermekórház.

— Minden betegnek egy szoba. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 13.

Ha a hivatalos fórumok olyan figyelmettel és lelkiismeretességgel szólnak hozzá azokhoz a tervekhez, melyek rövid időn belül eléjük kerülnek, mint amilyen lelkesedéssel és nemes ügybuzgalommal fáradozik ifjabb Neuman Adolf a fertőző gyermekórház létesítésén, akkor a Neuman Samu emlékét megőrkítendő fertőző gyermekórház 1914. január elsején átadható lesz hivatalának.

Értesülésünk szerint ez az egészségügyi intézmény lesz Magyarország legmodernebb, legpraktikusabban berendezett és legszebb gyermekórháza. Maga Neuman Adolf, de segítőitársai: Zimmermann Károly dr. és Visky Pál dr. kórházigazgatók is arra törekcsenek, hogy amit a modern gyermekgyógyászat tudománya, jót és hasznosat teremtett, az aradi kórházban meghonosuljon. A nagynevű alapító személyesen látogatott el Bécsben, Berlinben, Lipszében a gyermekórházakba, a legelső szakemberekkel tárgyalt és az előzetes beható tanulmányozás után jutott arra az elhatározásra, hogy minden pályázat mellőzésével olyan szakembert biz meg a tervek elkészítésével egyszerűen az építkezéssel, aki ezen a téren nemzetközi elismeréssel dicsekedhetik. A bécsi köznevelési minisztérium kórházépítő osztályának vezetője, Picnavik építészeti tanácsos ennek az osztálynak a vezetője, jelölte meg ezt a szakembert Steinbach Emil műépítész személyében. A terveket már el is készítette és most küldötte le Aradra Neuman Adolfnak, aki az említett kórházigazgatókkal és Virágh Lajos városi főmérnökkel együtt azokat áttanulmányozta és általánosságban elfogadta. Néhány kisebb jelentőségű változtatás szükségesnek mutatkozik és ezek megjelölésével küldik vissza azokat Bécabé, ahol letisztázzák és Aradra juttatják. A város tanácsa elé kerülnek majd, amely felterjeszti a belügyminisztériumba, ahol a közegészségügyi tanács vizsgálja felül és ha jóváhagyva visszaküldötte, a tervező elkészíti a részletterveket, melyek ugyanezt a hivatalos utat teszik meg.

A fertőző-gyermekórház a francia Pírgy-rendszer alapján épül. Az az elv érvényesül benne, hogy a fertőzés hatása nem terjed a levegőben, hanem csak akkor hurcolható át, ha a betegnek, vagy ápolójának módja van arra, hogy direkt érintkezzen az egészséges és meg nem fertőzött szervezettel. Ez az által érhető el, hogy minden beteg ugyiszólván külön szobát kap. Ezért boksokat, minden oldalon és felül is üvegfallal eleért fülkét építenek egymás mellé, amelyek nemcsak ideális tisztaságban tarthatók, könnyen fertőtleníthetők, hanem lehetővé teszik, hogy az ápolónak mindig és minden beteget egyaránt figyelemmel kísérhessen. Az aradi gyermekórházban 12 bokszt tervez az építő a főépületben oly módon, hogy hat-hat fülkét egy közös folyosó választ el egymástól. Minden fülkének külön bejárata van és ez lehetővé teszi, hogy a beteget látogató orvos kilépve a bokszból, tiszta vászon kabátot vegyen magára, mielőtt a másik beteghez bemegy.

A gyermekórház fertőző részén épül továbbá ezenkívül egy kettős pavilon is, amelyben 9—9 ágyra berendezett két kórterem és egy egy beteg befogadására alkalmas két-két szoba nyer elhelyezést, összesen tehát 34 beteg befogadására lesz alkalmas az intézet, amely belső berendezése tekintetében is a legmodernebb lesz az országban. A számítások szerint minden ágy körülbelül hét ezer koronába kerül. Maguk a boksztok darabonként tízezer koronát emésztene meg.

Fizetéképtelen lett Medveczky Zsigmond gyára.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 13.

Három esztendő előtt nem kis feltűnést keltett, hogy Medveczky Zsigmond műszaki tanácsos, az aradi folyammérnöki hivatal vezetője megvált állásától és a földművelési minisztériumba helyezte át magát. Medveczky távozásának az az összezőrdülés volt az okozója, amely közte és egy miniszteriumi főosztályos között keletkezett. A volt aradi műszaki tanácsos a földművelési minisztériumban mint osztálytanácsos működött, azonban nem hosszú ideig. Itt is elvi differenciái támadtak fölöttesével és végül nyugalomba vonult.

Medveczky, aki reodkivül szeniális ember, még Aradon kezdett foglalkozni érdekes találmányával a cellosil-festékekkel. Ez a festék olyan természetű anyagból készült, hogy a vele bevont faanyagok, tetők tűzmentessé, elé, hetetlené lettek. A műszaki tanácsos találmányát Budapesten a városigetben be is mutatta és a szakértők akkor azt állapították meg, hogy a sajátos preparátum kitűnően beválk gyakorlatban is. Medveczky később intenzívebben látott hozzá pompás találmánya értékesítéséhez és a mult esztendőben megalakította a Magyar cellosil festékgár és festészeti részvénytársaságot. Az ötszáz ezer korona alaptőkével teremtett részvénytársaság azonban nem prosperált és rövid fennállás után a következőket adja hírül sorsáról a hitelezői védőgyelet:

A Magyar cellosil festékgár és festészeti rt. (IV. Fővám tér 3.), amely 1912-ben alakult Medveczky Zsigmond miniszteri osztálytanácsos cellosil-szabadalmának értékesítésére, fizetési zavarokba jutott. A vállalat 500.000 korona alaptőkével alakult, amelyet 1912. júliusban 400.000 koronára szállítottak le.

A passziva cca 200.000 korona, amivel szemben a szabadalmon kívül *semmi aktiva sincs*. A vállalat igazgatósági tagjai: Korniss Károly gróf (elnök), Szájbély Gyula udv. tan., Glatz Antal ny. főispán, Csécsi Nagy Miklós dr. udv. tan., Mérey Lajos, Szent-Iványi Gábor dr., Lippmann Frigyes dr., Medveczky Zsigmond, Thassy Géza, Ferenczy Gyula dr., Nagy Béla, Thuróczy Dező dr., Thassy Árpád, Weszely Tibor dr., Bachrach Alfréd, Gömöri Elek, Medveczky Elek, Muraközy László, Dobozy István dr.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Vád alá helyezett takarékpénztári igazgató. Érdekes bűnügyben hozott vádhatározatot a temesvári kir. törvényszék vádpanácsa. Vád alá helyezte Szálasi Alajost a „Koronaherceg szálloda” volt bérőjét, mint tettést és Weisz Ferenc dr.-t a „Közgazdasági Bank” vezérigazgatóját, mint bűnrészeset a Btkv. 414. §. 3. ik pontjába ütköző *csalárd bukás büntette miatt*. A vádirat szerint „Szálasi Alajos, hogy hitelezőit megkárosítsa, fizetéképtelenségének bekövetkezése után egyik hitelezőjét a temesvári Közgazdasági Bankot követelésére nézve előnyben részesítette az által, hogy nevezett banknak nagyértékű árukat és egyéb értéktárgyakat adott át keziszáloggal”. Weisz Ferenc dr. pedig „a bűncselekmény elkövetését és ez által a többi hitelező megkárosítását szándékosan előmozdította oly módon, hogy Szálasi Alajos fizetéképtelenségét tudva, őt a Közgazdasági Bank részéről engedélyezett hitel-meghosszabbítások és újabb hitelezések alkalmával különbeni vagyoni tönkretétellel való fenyegetéssel keziszálogadásra reábirta és a keziszálogul kapott 74.940 kor. értékű tárgyakat 10.000 koronáért eladván, ezeknek értékét a többi hite-

lezők elől elvonta.” A főtárgyalás január 17 én lesz, s majd az itt hozott ítélet mondja meg, hogy csakugy bűnösök-e a most vád alá helyezett férfiak.

Magyar gróf és német katonatorvos párbaja.

(Az aradmegyei szolgabíróé miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 13.

Az Aradi Közlöny mintegy hat héttel ezelőtt cikket közölt arról, hogy Boksán Széver aradmegyei szolgabíró özvegét revolverrel megsebezte Arad és Kürtös között S. I. gróf. A véletlen és sajnálatos balesetnek kellemetlen következményei vannak. A szóbanforgó urnőnek ugyanis a németországi Kielben lakik a vőlegénye, M. dr. katonatorvos, aki a lapokból értesült a menyasszonyát ért kalamitásról. Azt hitte a vőlegény a közlemények elolvasása után, hogy az özvegy urnő becsülete ellen intézett támadással függ össze a vonatban történt baleset és ezért első felháborodásában sértő levelet irt a grófnak. A provokáló levél következtében természetesen lovagias affér keletkezett a két férfi között. A segédek pisztolypárbajban állapodtak meg, amely kevéssel ezelőtt végbe is ment Bécsben. A súlyos feltételű viadalban mindketten megsebesültek: a gróf a mellébe kapott golyót, a katonatorvosnak pedig a bal vállába furdott a revolver golyó. A gróf még most is súlyos betegen fekszik Bécsben egyik szanatóriumban.

A párbajról szóló értesülésünkkel egyetemben hiteles forrásból megállapítottuk azt is, hogyan folyt le a vonatban az említett szerencsétlenség, amelynek ilyen kellemetlen következményei vannak.

A méltóságos földbirtokos 1912. november 18 án jött Aradra, hogy Tisza István gróf beszámoló beszédét meghallgassa. A gróf és sógora, meg két országgyűlési képviselő nem utaztak vissza Budapestre Tisza kíséretében november 18 án este, hanem másnap is Aradon maradtak és aradmegyei előkelő barátjaikkal egyetemben november 19-én a személyvonattal indultak vissza Budapest felé. Az első osztály fülkéjében helyezkedtek el négyen teljes vadászfelszerelésükkel, mert már másnap a közelben nagyobb vadászatot akartak résztvenni. A vonat már indulófélben volt, amikor Boksán szolgabíró özvegye beszállt a fülkébe, mert másutt egyáltalán nem volt hely a vonaton. Az özvegy haza, Kürtösre utazott. Az urnő egyáltalán nem tudta, hogy a fülkében kik ültek és csak a kalauz utmutatása alapján szállt be oda. Nagy csodálkozására a fülkében lévő társaság tagjai között ismerősöket fedezett fel és az urak kedélyesen elcsevegtek özvegy Boksánnal. A már nem egészen fiatal gróf közben a vadászkeleket, puskákat, revolvereket rakosgatta egyik csomagból a másikba. Nem tudni hogyan, egy revolvergolyó véletlenül elsült azok közül a fegyverek közül, amelyeket a gróf elrakosgatott. A golyó a gróf sógorának baltenyerét megsebesítve az özvegy urnőnek balterde fölött a testébe furdott. A szolgabíró özvegye a sérülés következtében hetekig betegeskedett és egészségét csak most nyerte vissza teljesen. A balesetből kifolyólag csendőri vizsgálat is indult, amelyet azonban már befejeztek.

Reménytelen

a nagyhatalmak közbelépése.

— Késik az együttes jegyzék átadása a portán. —

Saját tudósítónktól.

Berlin: A nagyhatalmak kollektiv jegyzékét, amelynek az a célja, hogy az ellenségeskedések újból való megkezdését meggátolja, pénteken este teljes szövegében megállapították és azt hiszik, hogy azt a kabinetek egyhangulag jóváhagyják. Az az egyértelműség, amellyel a nagyhatalmak e közös lépés formájára és tartalmára nézve megállapodtak, kedvező előjelnek tekinthető arra, hogy a még nyitva álló kérdésekben szintén létrejött a európai hatalmak egyetértése. Helytelen dolog, hogy egyes lapok még fennálló nézeteltérésekre utalnak olyan időpontban, amikor Európa békeóhajtsa a főkérdésben való együttes eljárásban igazolódott be. Az a jegyzék, amelyet a hatalmak a portának át fognak nyújtani, barátságos, de komoly tanácsot jelent, azonban nem tartalmaz olyasmit, ami Törökország saját jól felgott érdekei ellen való lenne, amely ország jövő megerősödése céljából a nagyhatalmak segítségére számít. A Balkán államokkal szemben a hatalmak szintén nem szüntek meg békítő és enyhítő törekvéseiket kifejezni. Ez a tevékenység ez idő szerint többek közt a Románia és Bulgária között támadt nehézségek ügyében is érvényesül és reméljük, hogy ezeket a bonyodalmakat diplomáciai tárgyalások útján sikerül megoldani. (*Norddeutsche Allgemeine Zeitung*.)

Konstantinápoly: A nagykövetek ma kölcsönösen meglátogatták egymást és közölték egymással korlányaik nézeteit. Még nincsenek azonban elégséges instrukciók arra a nagyköveti értekezletre, mely majd a portához intézendő kollektiv közlés angol szövegét fogja megállapítani. Ezért nem is tudni, vajon a közlés a portának holnap át lesz e nyújtható. Azt is mondják, hogy a közlésnek végleges szövegét nem Londonban, hanem Konstantinápolyban fogják megállapítani, mert az ottani nagykövetek illetékesebbek az alkalmas formula megtalálására.

London: A nagyköveti reünio véglegesen megállapította, hogy a közös jegyzék miképpen adják át Konstantinápolyban. A közös jegyzék szövegéhez a hatalmak mind hozzájárultak, de egyes hatalmak kijelentették, hogy a kollektiv akciónak csak akkor van célja, ha a hatalmak egyúttal lényező eszközöket is alkalmaznak abban az esetben, ha Törökország nem enged.

Berlin: A *Tageblatt* nak jelentik Konstantinápolyból: Az osztrák és magyar és a német nagykövet délelőtt átadta *Noradunghian* külügyminiszternek az együttes jegyzék új szövegét. Noradunghian kijelentette, hogy a két nagykövettel folytatott tanácskozásáról a miniszteri tanácsnak jelentést fog tenni.

Konstantinápoly: A nagyhatalmak nagykövetei ma nem nyújtották át a portának a kollektiv jegyzékét.

Páris: A nagyhatalmaknak a portához intézendő jegyzékét csak holnap fogják véglegesen megszüvegezni, mert az angol külügyminisztérium hír szerint fontos módosítást kíván tenni a jegyzéken, melyek módot adnak Törökországnak arra, hogy megaláztatás nélkül köthessen békét.

Bécs: Illetékes helyről jelentik: A nagyhatalmak közbenjárásának ideje és a jegyzék átnyújtásának időpontja még mindég nincs megállapítva, azonban valószínű, hogy a jegyzék a legközelebbi időben át fogják nyújtani, de az utolsó hírek szerint kevés remény van arra nézve, hogy a nagyhatalmak közbelépése sikerrel fog járni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Kedd: *A kis gróf*, operetta.
Szerda: *A farkas*, színjáték.
Csütörtök: *Boccaccio*, operetta. Nagy Aranka vendégfellépésével.
Péntek: *Katalin*, operetta. Nagy Aranka vendégfellépésével.
Szombat: *Az ember tragédiája*, dráma. (Új betanulással.)
Vasárnap: Délután: *Limonádé ezredes*, operetta. Este: *Az ember tragédiája* dráma.

* Magyar írók sikere külföldön. *Frankfurtból* jelentik: *Biró Lajos* és *Lengyel Menyhért* darabját *A címő*-t ma adták elő az itteni színházban igen élénk sikerrel, amely úgy a darabnak, mint a kitűnő előadásnak köszönhető.

* **Telmányi Emil**, Aradon. Január 26-án lesz a 3. filharmoniai hangverseny **Telmányi Emil** hegedűművész vendégfellépésével. 5-6 éve lehet, hogy **Telmányi** utoljára játszott Aradon, szülővárosába. Akkor még **Hubay Jenő** növendéke volt a Zeneakadémián, hova **Unger Mór** tanár készítette elő. Azóta oly óriásiat haladt, hogy **Hubay** első rendű művésztanítványával, **Gayr Stefivel**, **Vecsey Terivel**, **Sri veti Jóska**val és **Waldbauer Gyulával** egyetemben áll. **Telmányi** 2 év óta Berlinben lakik s onnan indul európai tournéira. Ez idén nagy sikerrel játszott már Stockholmban, Koppenhágában kétszer, Hágában, Amsterdamban, Barmen Elberfeldben, Berlinben stb. Most, hogy Budapestre is fog önálló hangversenyt adni, az Aradi Filharmonia Egyesület a sok oldalról jövő felajánlásnak engedve meghívta az európai hírű német hegedűművészt, ki **Beethoven** hegedűversenyét fogja előadni zenei kíséréssel. A **Zsilker Sándor** nagyvezetése alatt álló egyetemi zenekar külön számként játszani fogja **Schubert** dalainak 3. sz. infóráját, a harmónikus merészségeivel **Wagner** is túlszárnyaló **Strauss Richard** Rózsaszalag operettjéből vett tizedik és **Rossini** Nápolyi tarantelléjét. Tekintettel a nagy érdeklődésre már most 2 újabb sor felállításra vált szükségessé. Jegyek nem bérlekednek kor. 8-2 árban kaphatók **Scherhag** cégnél (Andrássy tér 14.) A bérlekednek igazolványuk szögél belepő jegyűl.

* **Magyar író premiéréje Bécsben.** **Földes Imre**nek, több határos színpadi mű szerzőjének *A vörös szegfű* című darabja előadását **Jarno**, a bécsi Josefstadttheater igazgatója, tegnap megszerzte színháza számára. A dráma, amelyet *Eibenschütz* fordít németre, hamarosan színpadra kerül Bécsben. Ez lesz az első magyar darab, melyet külföldön mutatnak be először. Tudvalevőleg *A farkas*-ra, **Molnár Ferenc** vígjátékára várt volna ez a szerep. Annak idején **Berger báró**, a Burgtheater igazgatója, úgy tervezte, hogy a **Molnár** vígjátékot, megelőzve Budapestet, ő fogja bemutatni. Nem sokkal a premiér előtt azonban meghalt és az igazgatóválasztás miatt tolódozott el aztán a bécsi premiér. Így **Földes** darabja jelenik meg először külföldön eredeti bemutatásként. **Földes Imre** *A vörös szegfű*-t, amelyet a **Vigszínház** tűzött ki játékrendjére, a **Vigszínház**tól visszavonta. Erre az szolgáltatott okot, hogy a színház nem tudja betartani a szerződést, mely szerint februárban közele adni a darabot. Mivel **Földes** nem akar varni, visszakérte darabját a **Vigszínház**tól.

* **Harc a milliőkért.** (A legnagyobb amerikai sláger az **Uránianon**.) — Valóságos szenzációt keltett Aradon az **Uránianak** tegnap bemutatott izgalmas amerikai drámája, amelynek címe **Harc a milliőkért**. A technika minden eszközt felhasználva ebben a képből, amely a mozi mindenteljes közönségét a valóban bámulatba ejtette. **Gyorsvonaton**, **kocsin**, **automobilon**, **repülőgépen**, **légvagonon**, **gőzhajón** folyik a **hajsza** egy leány után, akinek bizonyos napon meg kell jelennie a közgyűlés előtt, hogy több millió örökséget felvegye. Egy gonosztevő banda meg akarja ebben akadályozni, mert ha nem jelenik meg a kellő pillanatban, akkor más napja meg az örökséget. A gonosztevő banda a legráfínáltabb eszközökkel akarja a leányt megakadályozni abban, hogy meg-

jelenhassék, de végre mégis az örökösödő győz s vőlegénye karján megjelenik a közgyűlés előtt. A hatalmas amerikai kép mellett két humoros szám is szerepel a megközelíthetetlen műsoron. Az egyik a **Nordisk** társaság remeke. A **Nordisk** film társaság újabbban ugyanis a boházatokot is kultiválja s mondanunk sem kell, hogy ebben a tekintetben is versenyen kívül áll. A műsor még csak holnap kerül vetítésre.

* **60 kötet könyv 1 kor. 40 fill.-ért. 18K harangjegy 2 kor. 40 fill.-ért kaphatók kölcsönzésre Kerpel László kölcsönzőintézetében, Aradon.**

Borzalmas vérengzések.

— **Törökország vádolja a Balkán-iző veteget.** —

Távírti tudósítás.

Konstantinápoly, január 13.

Kiamil pása török nagyvezér, a kormány tagjai, a szenátorok, tudósok, politikusok és több előkelő török — mint **Konstantinápolyból** jelentik — a legközelebbi napokban az összes nagyhatalmakhoz egy jegyzéket intéznek, amelyben újból rámutatnak azokra a borzalmas vérengzésekre, amelyeket a Balkán népek a törökök ellen minduntalan elkövettek és számokkal és aktákkal bizonyítják, hogy **három hónap alatt a Balkán népek több mohamedánt öltek meg, mint amennyi keresztényt a törökök ötszáz évi uralmuk alatt.** Újból sürgősen kéri a nagyhatalmak közbelépését a vérengzések ellen, amelyeket asszonyok és gyermekek ellen elkövetnek.

A balkáni háború egyik egészen apró de borzalmas epizódja olvasható alább. Egy német tartalékos főhadnagy írta, aki repülőgéppel a törökök táborában volt. Annak a menekülésnek egy részéről szól, amely **Kirkkilisszétől** folyt **Csoru**ig. Ime:

A vasúti vonal mindkét oldalán (Alpolontól **Lüleburgászig**) minden fegyvernembeli menekülő katonák végtelen és rendetlen csapata törtetett előre. A vonat sípjának szüntelen füttyölnie kellett, hogy az embereket elterelje a sínekről. Egy óra múlva **Lüleburgás**-ba érkezünk. Ide velünk együtt jött meg az a hír, hogy a legközelebbi állomásnál, **Saidier**nél egy vonat kisiklott és hogy a forgalom körülbelül hat órai időre megszakadt. Tehát várni kellett. A pályaudvaron már két vonat állott tömve menekülőkkel és a **Vörös Föld** hold egy vonata orvosokkal, betegápolókkal és egészségügyi felszereléssel. Eyszerre csak, amikor éppen az egyik vasúti hivatalnokkal beszélgettem, minden oldalról lövöldözés hallatszott és mindenfelé rémtűt kiáltás hallatszott:

— **A bolgárok! A bolgárok!**

Az ellenséget seholsem lehetett látni, de a pályaudvaron levő menekültek közt mégis rettenetes pánik keletkezett. Nagy részük, különösen asszonyok és gyermekek, kiáltva fu ott előre a pályatest meletten. *Asszonyok elhajították csecse moiket, hogy gyorsabban futhassanak.* A szerencsétlen teremtéseket később — kit élve, kit halva — összeszedték és átadták a pályaudvaron a környékes embereknek. A rediflegénység lehajította köpönyegét és borjuiját, úgy, hogy később az egész utvonal katonai felszereléssel volt tele. Egy vonatot, amelyben két gép és négy kocsi volt, a félelemtől felig örült emberek elindulásra kényszerítették. A két gépen, és a négy kocsin körülbelül ezer ember szorongott: asszonyok, gyermekek, redifkatonák, sőt néhány különösen hátor katon-orvos is. Utközben sokan lezuhantak és ezek közül sokat elgázolt a vonat. A sínpáron halottak és sebesültek feküdtek tömegével.

Gyors házasságok.

— **Két érdekes aradi eset** —

*

Két ismert aradi ur egészen új — és határozottan helyes, s követésre méltó — módját választotta a házasságnak. A legtöbb férfi hónapokig, talán évekig is töpreng a fölött: vajon magához láncolja-e egy egész életre ama nőt, aki gyorsabb dobogásra készíti a szívet? Az ilyen töprengő férfiak rendszerint — aglegényekké válnak. Addig mérlegelik a házasság esélyeit, amíg lelkük választottját, a szép és üde hölgyet — más kéri meg.

Az a két aradi ur nem tette ki magát a hopponmaradás veszélyének, hanem huszötösen intézték el a hölgykérés poéikus aktusát. Időrendben így következik a két kedves eset:

Nemrég jött haza vidéken lakó rokonaitól egy szép, barna, bájos aradi urleány. Amíg oda volt, egy rokonszenves fiata aradi orvos határozottan úrasnek találta a várost. A rendes kávéházi asztaltársaságában nem érezte magát olyan jól, mint máskor. Érezte, hogy hiányzik valami, vagy valaki. Nem tudta pontosan: mi ez, de tapasztalta, hogy a napjai nem elég harmonikusan futnak. Néhány héttel ezelőtt aztán egészen pontosan megállapította, hogy mi hiányzik az életéből. Ez a precíz meghatározás akkor történt, amikor a szép szemű aradi urleány hosszú távollét után visszajött debreceni rokonaitól. Az orvos úgy érezte, hogy a kisasszony arcának rózsái egyszerre színessé varázsolták az ő napjait is. Mint kitűnő orvos, kétséget kizáró határozottsággal konstata, hogy ez az a bizonyos szerelem. Ez az a szerelem, ez az a betegség, amely ellen a vézna, vérszegény kisasszonynaknak a doktor urak hiába rendelnek medecínát, mert az nem kapható más patikába, mint az örök természet bűvösen ragyogó gyógyszerárában.

A gyógyszer gyors megszerzése itt is szükséges volt. A doktor talán gyerek korában sem volt beteg, ennek az érett férfi szívet marcangoló betegségnek hatásait tehát fokozott mértékben érezte. Nem is késett sokáig, hanem megismerkedett az aradi korzó eme megcsodálni szépségével. Az orvos elég elfoglaltanul meg tudta állapítani rövid idő alatt, hogy a kisasszonyt egyáltalán nem nagyja közömbösen a vele való csevegés.

Néhány nappal ezelőtt egy urházban zsur volt, amelyen résztvett a kisasszony a szüleivel és a doktor ur is. A zsur után az orvos illeendően hazakísérte a családot. A szülők hátul, a fiatalok pedig — etikett szerint — elől haladtak. Az utazásról csevegett a doktor.

— Kisasszony szeret-e u azoi?

— Nagyon. Legközelebb elutazom.

— Hova?

— Debrecenbe megyek a rokonaimhoz.

Az orvos pár pillanatnyi haligatas után megszólalt:

— Tudja mit nagysád, ne menjen ön Debrecenbe, hanem...

— Hanem...

— Hanem jöjjen el én hozzám — feleségül.

Ez az eset szombaton este történt a Központi kávéház zsurfolt helyiségében. Föltűnően szép fiatal aradi asszonyka az ismerősei között ült és ábrándozva haligatta a cigányzenét. A szomszédos asztalnál egy aradi nőtlen ügyvéd és egy általában ismert kereskedő szórakozott. A kereskedő alig vette le a szemét a kecses, finom arcvonású kicsi asszonyról. Aki nem tudta, az is kitalálhatta, hogy a hallgatag férfi pán élkemény ingmelle alatt kiért lüktet a szív? A kereskedő szerette a szép asszonyt, ismerték is egymást, de annyira nem voltak még, hogy a szerelmes ember elárulhatta volna komoly szándékait. Nem talált arra megfelelő formát és várta az alkalmat, hogy mikor suttozja el a forró szavakat:

— Szép asszonyka, legyen a feleségem.

Ez a két, közelben lévő társaság az est folyamán át átbeszélte egymás asztalához. A egyszerű szépségű fiatal elvált nő (akinek férje tavaly tűnt el Aradról) észrevette, hogy a körülöttük ülő, teljesen idegen s a pezsgőtől nagyon is vidám férfiak föltűnően fixirozzák őt.

— Jó volna talán hazamenni — mondta a szomszédnőjének.

A hölgy vigasztalni próbálta az asszonykát:

— Sose törődjen a dologgal.

A vidám természetű asszony ezután odafordult az ügyvédhez:

— Mit szól hozzá, ezek az idegen férfiak majd megeszik a szemükkel az én hájos barátomat. Hja így van az, ha tudják, hogy nincs férfi az asszony oldalán. Ha látnák ezek a becsipett férfiak, hogy önök egyike megkéri az elvált asszonyka kezét, bizonyosan mindjárt fölthagynának a fixirozással.

Az elvált szép asszony kényelmetlenül érezte magát és rászólt a karátójére:

— Még tréfából se beszéljen ilyeneket.

— Miért ne beszéljen? — folytatta az ügyvéd — ez egészen jó dolog. Azonnal sorsot huzunk, hogy ki kérje meg kettőnk közül a kezét: a kereskedő barátom-e, vagy én?

A fiatal hölgy tiltakozott, de a kereskedő helyeselt. Azonnal elvett két darab papírt és vállalkozott rá, hogy fölírja a két aspiráns nevét. A két papírdarabot ellátta a megfelelő írással s a kalapjába tette.

— Tessék huzni, — mondta a társaság egyik hölgytagjának.

Az asszony a kalapba nyult és kihuzta sz egyik cédulát. Megnézték. *A kereskedő neve volt rajta.* A szerelmes férfi ekkor odalépett ideáljához és olyan komolyan, mintha csak az oltár előtt lenne, így szólt:

— Asszonyom, ezennel ünnepélyesen megkérem a kezét és régi tükös vágyam teljesülne, ha igent mondana.

A kereskedő megkapta a boldogító választ és azonnal megülték az eljegyzés ünnepét.

Az igazság kedvéért konstatálni kell, hogy az okos kereskedő a kalapba tett mindkét cédulára — saját nevét írta.

Mennyi bort és mennyi húst fogyasztanak Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 13.

Arad város fogyasztási adóhivatala most állította össze az 1912. évi forgalom statisztikáját, amely hű képet ad arról, hogy milyen volt az elmúlt esztendő bor és húsfogyasztása Aradon. A fogyasztási adóhivatal adataiból aligha lehetne arra következtetni, hogy a múlt év inséges, gazdaságilag rossz esztendő volt. Az adóbevételek végösszege ugyan csökkent, de ez csupán a boritaladó bevételek hanyatlásának a következménye. A húsfogyasztás — mint azt az adóösszege mutatja — az előző évhez képest emelkedett.

Az összes bevétel fogyasztási adó-címén 314.450 korona 41 fillér volt, tehát 6481.05 koronával kevesebb, mint 1911-ben, amikor a fogyasztási adóhivatal 320.931.46 korona bevételt könyvelt el. A két esztendő összes fogyasztási adóbevétele közötti különbség onnan ered, hogy 1911-ben 160.478 korona boritaladó, 17738 korona boritalópótadó és 37635 korona szeszpótadó folyt be az aradi adóhivatalhoz. A tavalyi rossz szállótermő esztendő éreztette hatását a borfogyasztásban is — 798 hektoliterrel kevesebb bor került forgalomba Aradon — és az említett bevételek 149.502 illetve 16.668 koronára csökkentek, csupán a szeszfogyasztás községi pótadója emelkedett néhány koronával 37.745 koronára. Ebből arra is lehet következtetni, hogy ha bort nem is, pálinkát annál inkább ittak azok az aradiak, akik egyáltalán isznak pálinkát.

A húsfogyasztás azonban a rossz viszonyok

és a kétségelentől nagy huzdrágaság ellenére sem csökkent. 1911-ben 84 054, 1912-ben 88.416 korona folyt be ezen a címen a fogyasztási hivatalhoz. Az emelkedés tehát nem valami óriási és megfelel a lakosság gyarapodásának. A húsfogyasztási adó után a két esztendőben 21.025, illetve 22117 korona községi pótadó jövedelme volt a városnak. Ezeket az 1912. évbéli húsfogyasztási adó összegeket a következő állatok fogyasztásáért fizették be: 2524 juh, 2686, szarvasmarha, 7044 borjú, 7864 bányász és 14.491 sertés. Ennyit vágtak legalább is a hivatalos kimutatás szerint az aradi vágóhidon. A levágott állatok tulnyomó többségét Aradon is fogyasztották el és aránylag kevés került kivételre: Arad hatvanezer lakosa tehát egy esztendő alatt több mint harmincezer darab állat húsát fogyasztotta el.

MULATSÁGOK.

(=) A soborsini bál. A soborsini Vöröskereszt hűk-egyesület tegnap saját penztára javára a soborsini kaszinó helyiségekben nagysikerű műkedvelői előadást tartott. Az estélyt, amelyen Soborsin és környékének intelligenciája teljes számmal vett részt, reggelig tartó táncmulatság fejezte be. A táncmulatságon a következő urak gyek voltak jelen: gróf Hunyady Károlyné, Adler Andorné, Arnold Jánosné, Bali Jánosné, Bárd Kálmáné, Bäck Arturné, Bartha Lászlóné, Bácskay Mátjáné. Egy Gyuláné (Arad), Fászkerti Istvánné, Gyertyanffy Ilona, Hantó Józsefné, Kulasz Lipótné, Kiss Józsefné, özvegy Langer Alajosné, Muzsai Sándorné, Marquis Elekne, Nachwill Rudolfné, Ombody Jánosné, dr. Preis Bernátné (Marosberkes), Reisz Antalné, Reisz Morné, Seidner Mártonné (Marosborsa), Seidner Dezsóné (Marosborsa), Tóth Róbertné, Teodorovics Nikodimné, Ungár Vilmosné, Vas Mózesné, Langer Sárika, Leopold Karolina, Marquis Erszília, Ombody nővérek, Preis nővérek, Terray Margit, Urleányok: Miss Averil Lane, Arnold Juliska és Mariska (Panbota), Bai Mariska, Boér Annuska, Fászkerti Margó, Csathó Teruska, Grosz nővérek (Marosborsa), Kiss nővérek.

(=) A Katolikus-kör tea-délutánja. Zsu folásig megtöltötte a Központi Szálló nagytermét a Katolikus Kör tea-délutánján Arad előkelő közönsége. A tea-délután folyamán magas nívón álló műsor szórakoztatta a megjelent nagyszámú előkelő közönséget. A műsor lénypontja a két karácsony című színmű volt, amelynek szereplői közül különösen kivált Vasóczy Ilonka, Schweffer Ilonka, Benda Jolan, Urbányi Ilonka, Weichart Aurora, Schleifer Aranka, Steiner Ilonka, Öry Magda, Leskó Magda, Karhanek Ferenc. Ezután teát szerviroztak a megjelent urleányok, majd tánc következett. Az estélyen a következő uriaszszonvok és leányok voltak jelen:

Özv. Wenterné, Steiner Ferencné, özv. Ferenczy Jánosné, Oblath Antalné, özv. Kovacsics Józsefné, Kiss Lajosné, Róka Józsefné, Zoltay Mátjáné, Steiner Jakabné, özv. Unger Jenőné, Urbányi Béláné, Hoffmann Antalné, Schelli Mátjáné, Herzig Ottóné, Stoll Béláné, Török Gyuláné, Rózsa Gézáne, Fülöp Jánosné, Szablóczky Józsefné, dr. Leskó Sándorné, Láng Jánosné, Prolich Istvánné, Weichart Aurora, Drescher Gizella, Boros Jusztin, Balázs Ferencné, Pellegrini Károlyné, Eckert Gyuláné, özv. Jakabffy Zoltánné, Dengl Lajosné, Gyulányi Rezsóné, Burján Jánosné, Lócs Rezsóné, ifj. Lócs Rezsóné, Szilárd Győzőné, Reinhammer Józsefné, Sersi Józsefné, Schill Józsefné, Angele Mátjáné, Leitner Rezsóné, Székely Károlyné, özv. Hauser Károlyné, dr. Najmányi Béláné, Papp Gyuláné, Dippold Jánosné, Habereger Györgyné, Winkler Józsefné, Lejtényi Sándorné, Fock Gáborné, Wollner Józsefné, Kisfalusy Istvánné, Tóth Frigyesné, Vasóczy Ferencné, Jeney Béláné, Fülöp Endréné, Schlechta Gusztávné, Szathmáry Istvánné, dr. Prekupás Ilésné, dr. Schmidt Jánosné, Bihari Jenőné, Steiner Józsefné, Tóth Lajosné, Hoffmann nővérek, Tonesz Emma, Berényi Irma, Báthori nővérek, Schwäfer nővérek, Verenczy Ilonka, Horváth nővérek, Venter Viki, Fülöp Irma, Verzár Hermin, Vertán nővérek, Dürr Augustus, Leitner Margit, Holeczky Vilma, Kádas Aranka, Török nővérek, Kobányi Zelma, Steiner Mancsi, Major Gizzi, Szathmáry Irén, Jenei Lujza, Remar nővérek, Dummer Juliska, Urbányi Ilonka, Pichler Annus, Schauer Rózsi, Rózsa Magda, Fehl Edit, Benda Jolan, Prekupás Lujza, Prolich Gizzi, Litsmann Margit, Pellegrini Karola, Rényé Magda, Szilárd Terike, Prekupás Olga.

(=) Érdekes farsangi estély. Az Aradi Nemzeti színház műszaki személyzete a hó vége felé a Fehér Kereszt szálló disztermében fényes farsangi estélyt rendez, melyen a társulat elsőrendű tagjai csaknem kivétel nélkül részt vesznek. A műsor magánjelenetekből, táncokból, énekekből fog állani. Az estély legérdekesebb része lesz, két szindarab, melyet kizárólag a műszaki személyzet fog előadni. A drámbokból a próbák naponta folynak. A teljes műsort legközelebb közöljük.

Várják az utolsó szót.

— A háború folytatása?

Saját tudósítónktól.

Arad, január 13.

El akarnak utazni a delegátusok.

London: A Reuter ügynökség értesülése szerint a balkáni államok delegátusai londoni tartózkodásukat a nagyhatalmakra való tekintettel hosszabbítják meg, valamint abban a reményben, hogy a nagyhatalmak jegyzékének Konstantinápolyban meg lesz a hatása és Törökország néhány rapon belüli meg fogja változtatni magatartását. Másfelőlben a delegátusok, mint kijelentik, kénytelenek lennének Londont elhagyni. Az ellenségeskedés akkor természetesen újból megkezdődne.

London: A Daily Telegraph értesülése szerint Grey Edvárd a török delegátusok előtt azt a hajlandóságát fejezte ki, hogy a konferenciát mint annak díszelnöke újra összehívja. A török delegátusok erre azt felelték, hogy erről az ajánlatról mindaddig hallani nem akarnak, míg a balkáni delegátusok nem felelik ki abbéli készségüket, hogy *Drinápoly és a szigetek dolgában koncessziókat tesznek.* Resid bassa tegnap kijelentette, hogy ha még a mai nap folyamában nem áll be fordulat, akkor ő és társai még ma, vagy holnap elhagyják Londont. Minthogy azoaban csütörtökön az osztrák és magyar nagykövetségen az összes delegátusok tiszteletére ebéd lesz, amelyre valamennyien elfogadták a meghívást, endelfogva számítanak arra, hogy a törökök csütörtökön este még Londonban lesznek.

Konstantinápoly: A török békedelegátusok föl fogják keresni a balkáni delegátusokat és meg fogják kérdezni tőlük, hogy *mi az utolsó szavuk.* Ha válaszuk kielégítő lesz, akkor folytatják a tanácskozást. Ellenkező esetben a törökök elutaznak Londonból.

Folytatják a törökök a háborút.

Berlin: A Morgenpost nak jelentik Konstantinápolyból, hogy múlt szombaton a csatáldzsai vonal előtt Ferdinand király és a nagyvezér között találkozás volt. Minthogy ez a találkozás eredménytelen maradt s egyúttal a Görögországgal kezdett közvetlen tárgyalás sem kecsegtet kilátással, a legközelebbi miniszteri tanács el fogja határozni a háború folytatását.

Belgrád: A szerb sajtó ma ismét a hadjárat folytatásának lehetőségéről ír, a lapok közlik, hogy a szövetséges seregek sietve készülődnek és fegyverkeznek, mert el vannak tőkelve, hogy elhatározó csapást mérnek Törökországra.

Nagygyűlést hív össze a török.

Konstantinápoly: Bár a porta még a hatalmak nagyköveteivel szemben is kijelentette, hogy Drinápoly és a szigetek kérdésében nem engedhet, a hatalmak együttes lépései komoly aggodalmakkal tölti el. A kormány a jelen pillanattig követett magatartásával annyira angezsálva van, hogy nyilván nincs módjában vállalni a felelősséget, hogy döntson a háború, vagy béke fontos kérdésében. A mai minisztertanács ezért elhatározta, hogy nagygyűlést hív egybe, amelynek előkelő polgári, katonai és papi méltóságok, a nem-muzulmán községek hatósági fejeivel együtt, továbbá kiváló szenátorok és több volt miniszter volrának tagjai. A gyűlésen a kormány ki fogja fejteni a háború minden mozzanatát és a mostani katonai és diplomáciai helyzetet és a után

a gyűlésre fogja bízni a döntést arra nézve, hogy Törökország milyen utra lépjen. Ugyanígy gyűlést tartottak 1877-ban, a török— orosz háború előestéjén is.

HIREK.

AZ uri-kaszinó tolvaja.

— Betörő fogalmazó. —
Saját tudósítónktól.

Vác, január 13

December 31-én — mint Vácraól jelentik — az uri kaszinóban ellopták Zádori Lajos adótársa zsebéből browning-revolverét, de a tettest akkor nem találták meg. A napokban a fegyintézetben Masenauer Ferenc igazgatósági fogalmazó íróasztalának fiokját feltörték és kiloptak belőle 150 koronát. A gyanú mindkét esetben Páldy László börtönügyi fogalmazóra esett, akit a rendőrkapitány megidézett magához, de ez mindent tagadott. Ma újból meg kellett volna jelennie a rendőrkapitány előtt, de megszökött és valószínűleg bujdosik. Feléne azt állítja, hogy nem tud férje hollétéről semmit.

A gyanúsított egy 30 éves, feltűnően szép ember, aki Szegeden kezdte pályafutását. Ott lupással gyanúsították, de az ügyesség megszűntette ellene az eljárást. Innen a minisztérium börtönügyi osztályába rendelték, de dologtalan és könnyelmű élete miatt Vácra helyezték át.

Ma délután Kragujevics Spázó, a hírhedt homoszekszuális bűntény főszereplője, aki az egyetemen mint joghallgató is nagy szerepet játszott és most a váci fegyházban ül, szenzációs vallomást tett róla. Azt mondja, hogy vele Budapesten egy társaságba járt, majd pervers emberekkel érintkezett és néhány koronáért rossz erkölcsűeknek átengedte magát. Kragujevics határozottan állítja, hogy Páldy tolvaj. A csendőrség elrendelte a körfőzést.

— A miniszterelnök pihenése. Budapestről jelentik: Lukács László miniszterelnök ma este néhány napi tartózkodásra Lovranába utazott.

— A hadügyminiszter Budapesten. Budapestről jelentik: Krobotin Sándor lovag hadügyminiszter ma délután szárnysegéde, Dóry őrnagy kíséretében rövid tartózkodásra Budapestre érkezett. A hadügyminiszter azért jött a magyar fővárosba, hogy bemutatkozzék és látogatásokat tegyen. Krobotin legelőször József főherceg budai palotájába hajtatott, azután sorba meglátogatta a kormány tagjait, udvari méltóságokat és a polgári, valamint egyházi hatóságok fejeit. A hadügyminiszter holnap délutánig marad Budapesten és az első gyorsvonattal visszautazik Bécsbe.

— Serényi miniszter állapota. Budapestről jelentik: Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter állapota állandóan javul; hőmérséklete és érverése rendes. A miniszter egész nap látogatókat fogadott, a többi közt Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi minisztert.

— Olaszország 600,000 tartalékosát hívja be. Salzburgból táviratozzák: A Felsőasztriában, Salzburg, Stájerország, Karintia és Voralberg—Tiro, valamint a többi délásztriai tartományokban tartózkodó valamennyi olaszbirodalmi tartalékos-tiszt express levél útján azt az értesítést kapta, hogy 1913. január 13-án, hétfőn csapattesteiknél hadiszolgálatra jelentkeznél tartóznak. Ugyancsak behívóparancsot kaptak számosan az Ausztriában tartózkodó olaszországi tartalékos katonák is. Ezek e hó 15-én kötelesek szedelekhez bevonulni. A behívottak tömegesen utaztak már is el hazájukba. Megbízható információ szerint Olaszország e hónap közepéig nem kevesebb, mint hatszáz ezer tartalékos katonát állít fegyverbe.

— Arad nem adja ki Schweidel József csontjait. Az aradi vár sáncában föltalált, de még ki nem emelt vértanu csontok közül az egyik földi maradvány tudvalevőleg Schweidel József. Zombor város, amelynek Schweidel tábornok szülötte, vértanu fia csontjainak megtalálásáról értesülve azzal a kéréssel fordult Arad városához, illetve a vértanuk felkutatásával foglalkozó bizottsághoz, hogy Schweidel csontjait adják ki Zombor városának, amely földjében akarja ünnepélyesen elhantoltatni a vitéz negyvennyolcas tábornokot. Varjassy Árpád királyi tanácsos, tanfelügyelő a bizottság elnöke ma válaszolt Zombornak. Értesítette a vértanucsontokat kérő várost, hogy Schweidel maradványait még nem emelték ki, tehát a tábornok azonosságát még nem is állapíthatták meg. Különbönb pedig az aradi vértanuk — és így Schweidel József is nem egy városé, nem Zomboré és nem Aradé, hanem a nemzet nagy halottja, arra tehát Zombor ne számítson, hogy Arad, a tizenhárom vértanu emlékének hivatott őrzője ki fogja adni valaha a tábornok csontjait.

— Neuman Samu siremlékének fölvatása. Vasárnap délelőtt avatták fel az aradi izraelita temetőben a mult esztendőben elhunyt Neuman Samu siremlékét. A művészi siremlék, amely harmonikusan illeszkedik bele a Neuman család sírkertjébe, tudvalevőleg Slezák bécsi szobrászművész készítette. A felavatás szűk családi körben történt meg. A szertartást Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi végezte.

— Hol van Arad? A franciák, ezt már az iskolában is így tanultuk, a „grand nation.“ A franciák vezetnek az elegánciában, a franciák a legelső géprepülő, a franciák a legjobb pezsgő, a legvigább vigjáték, a franciák az első a jó módorban, a finomságban és még egy csomó dologban. De egyben nagyon hátra vannak: a földrajzi tudásban. Ugylátszik nem a vaskos Márki földrajzból szedik ezt a tudományt, sőt egyáltalán nem sokat tanulnak semmiféle földrajzkönyvből. Maholnap ez a tudatlanságuk közmondásos lesz. Már régóta példázatnak vele, de hiába. Legutóbb egy aradi uriaszony — Baila Frigyesné — rendelt valamit egyik párisi áruházból. A csomag meg is érkezett s a címzésen ott diszelgett:

Madame Balla

Deák Ferenc-utca

Arad.

(Croatie.)

Még szerencse, hogy a magyar királyi posta nem valahol Zágráb környékén kereste Aradot.

— Iritz — fogoly. Megirtuk, hogy amerikai megkeresés alapján a budapesti rendőrség elrendelte egy Iritz Mór nevű állítólag aradi illetőségű szélhámos országos körözését. Iritzet, aki különböző családok elkövetése után megszökött New-Yorkból, most a bécsi rendőrség egyik előkelő hotelben — mint tudósítónk táviratozza — vasárnap reggel letartóztatta. Iritzet, aki Bécsben Iritz név alatt vendégszerepelt, az országos törvényszék foházába szállították. Miután Bécsben is szélhámoskodott, valószínű, hogy ott ülnék fellette törvényt.

— Elítelt románok. Megirtuk, hogy a rendőrség eljárást indított egynéhány magyarországi román újságíró ellen, mert néhány héttel ezelőtt Aradon gyűlést tartottak, melyen segélyegyesület megalakítását beszéltek meg, de ezt a hatóságnak nem jelentették be. Szathmáry Béla dr. rendőrbíró ma hozott ítéletet az egyesület alapítói és tisztviselői ellen. Tíz korona fő és tíz korona mellékbüntetéssel sújtotta Ungurean Manó temesvári ügyvédet, Ciorogariu Romuluszt, szemináriumi igazgatót, Goldis László szentszéki tükárt és Seavu Konstantin lapszerkesztőt, mert társaságot vállaltak az egyesületben. Enyhítő körülménynek vette, hogy kulturális célt szolgál az alakulás.

— Szociálista népgyűlés Aradon. Az aradi szociáldemokrata párt tegnap délután az Ipartestület nagytermében népgyűlést tartott, amelyen körülbelül 450 ember vett részt. Klárik Ferenc budapesti pártvezetőségi tag beszélt az általános választójog szükségességéről és bírálta a kormány javaslatát, amelyet természetesen ő nem tart megfelelőnek. A népgyűlés a beszéd után a következő határozati javaslatot fogadta el:

Az aradi szociáldemokrata párt f. évi január 12-én megtartott nyilvános népgyűlésén lelkesedéssel veszi tudomásul a fővárosi szervezetek kiküldötteinek folyó évi január 8-án tartott ülésén hozott ama határozatát, mely szerint a magyarországi pártvezetőség egyértelműen megállapította, hogy a kormány választójogi javaslata a demokratikus fejlődés legszerényebb igényeit sem elégti ki és a munkásosztály teljes politikai jogtalanságát fenntartja. Nevezett testület egyhangulag kimondották, hogy ennek a tervezetnek mai formájában törvényté váása ellen kötelessége az egész munkásosztálynak alkalmas pillanatban az általános sztrájk fegyverével harcolni. Ennek megfelelően kimondották, hogy az 1913. évi január 26-án összeülő rendkívüli pártgyűlésen az általános sztrájk alkalmazását fogják javaslatba hozni. Miután előrelátható, hogy a rendkívüli pártgyűlés egyhangulag elfogadja a javaslatot és miután teljesen bizonyos, hogy a tervezett mozgalom, az általános sztrájk hosszú ideig tartó éles és elszánt küzdelem lesz, nevezett testületek már most kezdjék meg a sztrájk előkészítés munkáját. Hívják fel a munkásságot, hogy a legszigorubb takarékosággal arra törekedjenek, hogy az általános-sztrájk idejére megélhetésükhöz szükséges eszközök rendezésükre aljanak. Ne foyasztson senki se alkoholt, tegyen félre néhány koronát! A gyűlés kijelenti, hogy a határozathoz teljes egészében csatlakozik és kötelességévé teszi minden öntudatos szervezett munkásnak, hogy szívvel-lellekkel igyekezzék becsületesen közreműködni.

— Aki tudtán kívül pályázik. Makón a napokban egy városi tisztviselői állásra pályázatot hirdettek. A határidő szombaton járt le s nagy meglepetést hozott egy makói tanítónak. A pályázati határidő lejártá után L. tanító a lapokból értesült, hogy ő — pályázott az állásra. Előbb azt hitte, hogy valami tévedés történt s felkereste a főjegyzőt, hogy tőle magyarázatot kérjen. A főjegyző kijelentette, hogy ő igenis pályázott az állásra. L. még a főjegyzőnek sem akart hinni, de ez egyszerűen megmutatta neki a pályázati kérvényt. S ekkor kiderült, hogy a tanító még is pályázott az állásra. Az az, hogy az ő nevében pályázati kérvényt nyújtott be a — felesége. S hogy L. né úgy látszik nagyobb ur, mint L., azt az bizonyítja a legjobban, hogy — a tanító nem vonta vissza a pályázatot.

— Halálozás. Előkelő családot gyászba döntő halálozás történt tegnap Aradon Ösv. Eckhart Ferencné szül. Paschinger Márta, január 12-én délelőtt fél 11 órakor, életének 88 ik évében rövid szenvedés után elhunyt. E hó 14-én délután 3 órakor fogják Csiky Gergely-utca 8. számú gyászházából a róm. kat. egyház szertartási szerint eltemetni. Az elhunytban Eckhardt Ede az Aradi Első Takarékpénztár h. igazgatója édesanyját gyászolja.

— Egy főgépész halálos balesete. Domianschitz Márton, a brádi aranybánya főgépésze a régi szudáknál levő lakásán az acytelin világitást fejlesztő gépet javította. Munkája befejeztével gyertyával belenézett a gépbe. Időközben azonban a viztartályban gáz fejlődött s a gyertyalángtól a gép felrobbant. A robbanás szétvetette a gépet, amelynek egyik darabja oly szerencsétlenül találta meg a főgépész arcát, hogy az állkapcsát két helyen össze roncsolta és a jobb szemét kitűtötte. Böhm dr. bányász orvos azonnal kezelés alá vette a szerencsétlenül járt embert, sebeit bekötözte és az aradi kórházba szállította. Megmenteni azonban már nem lehetett, mire a kórházba szállították, seibe belehalt.

— Mit mond Sirius? A szorgalmas időjós, a hűséges Sirius, már tisztában van ezzel az egész 1913-as esztendővel, amelyet mások előtt még a legvastagabb fátyol takar. Hónapok szerint nagyjából így állapítja meg az időjárást:

Január: Tulnyomóan boros, ködös, általában hideg, előbb kevés, majd több csapadékkal. Eső és hó. (Eddig eltalálta a derék időjós az igazságot, mert úgy az egész országban, mint Aradon, két nap óta állandóan havazik.) **Február:** Csapadékos hideg napok, eső, hó, gyengébb hideg, néhány szép enyhe nap. **Március:** Gyönyörű, szép meleg napok, több helyen eső, 20., 21., 22., esetleg 23-ikán is elsőrendű kritikus napok, esővel, havazással, óriási viharral sok helyen. A hónap csupa szeszélyesség. **Április:** Előbb kedvező napok, a második részében, esős, szeles, de utóbb szép napok. **Május:** 10-ikéig nem a legkedvezőbb az idő, a reggeli órákban ködök, déli órákban zivataros esők. 10-ikén túl gyönyörű, szép meleg napok várhatók. **Junius:** Első felében szép, meleg napok, második felében hűvös és szeles. **Julius:** Nagyobb zivataros esők, igen meleg, sőt forró napok. **Augusztus:** Igen szép. **Szeptember:** Ködös, enyhe idő. **Október:** Elég kedvező, enyhe idő, se nem erős, se nem száraz. **November:** Igen szép, enyhe időt ígér, éjjel fagy. Itt-ott havazás. **December:** Igen szép téli idő, sok helyen havazással, némi eső. A gazdák örülhetnek, Sirius bő termést ígér. A hőmérséklet egyébként igen magasra csap majd az idén, eléri a 35 Celsiusot is. Lehet fürödni!

— Nyolc évig keresett rablógyilkos. A lapok már jelentették, hogy a rendőrség letartóztatta az ortvigi rablógyilkosság tettesét Söne Ottó szolga személyében. Most — mint Berlinből jelentik, — kiderült, hogy ez a szolga tulajdonképpen *Stiernikkel* Ágoston, a hírhedt rablógyilkos, aki husz éve garázdálkodik és nyolc éve keresi a rendőrség. Multját házasságszedelgés, csalás, lopás utonállás, betörés és több rablógyilkosság teszi förtelmessé. Legnagyobb bűne volt az 1905-ben történt plagvitzai gyújtogatással egybekötött rablógyilkosság. A rendőrségen eleinte tagadott, de végre megvallotta bűnét és személyazonosságát is.

— Garázdálkodó macska. Mint Görzből jelentik, rémes katasztrófát idézett elő két kis gyermek által elkövetett állatkínzás. *Marinelli* Franco földbirtokos házában Skopo községben egy 4 éves fiúcska és egy 6 esztendőes leánygyermek különféle, egy macskával szemben elkövetett állatkínzást vitt végbe. Az állat végül borzasztó kínjai miatt megvadult és egymás után mind a két, az ijedségtől szinte kővé meredt gyermek arcát összemarcangolta. A macska karmai egész az agyvelőig behatoltak. Rövid felóra múlva a fiú kiszívódott, míg a leány halálos sérüléseivel még küzd az életbenmaradásért. Egy házbeli alkalmazott a gyermekek segítségére rohant, de vesztére, mert a megvadult macska pár pillanat alatt kivágta a férfiu mind a két szemét.

— Kémkedés repülőgépen. *Tordáról* jelentik: Csütörtökön este öt és hat óra közt fényesóróval ellátott repülőgép jelent meg a város fölött és többször megkerülte, majd Dés felé tűnt el. Azt hiszik, hogy az aeroplán kémkedett.

— Rendőri hírek. Tegnap délután a Simonyi-utca 1. számú házban levő korcámban együtt ivott Kis János postakocsis, Rácz Ignác boltiszolga és Illés István sütősegéd. Minthogy Illés nem akarta kifizetni az elfogyasztott italok árát, verekedés támadt és a pékségédet társai megszurkálták. A kórházba szállították, a tettesek ellen pedig megindították az eljárást. — A Radnai-ut 1. szám alatti korcámban Torbai Jenő iparossegéd megkéselt Markovics András bogárnámszert, mert ez nem akart neki pénzt kölcsönözni. Megindították ellene az eljárást. — Csigerán Antal munkanélküli napszámos tegnap délután a papirgyár mögött felakasztotta magát egy fára. Még idejekorán észrevették és levágták. Tettét ittas állapotban követte el.

— A szegénytanulók konyhájában a jövő hétca felügyelők: Hermann Gyuláné és Kintzig Gézaé.

— Szerencsétlenül járt katonai őrség. *Zomborból* jelentik: A Ferenc csatornai hidhoz a katonai inspekciós őrző vasárnap éjjel Dala Károly honvédtábornagy vezetésével városi fuvarozó szekéren ment ki. Az őrző a keskeny ut vonalon, amelyen a nagy havazások miatt alig lehetett járni, kocsiúton, szekerestől belefördült a csatorna vizébe. A tábornagy kimentette a fuladozó katonákat a vízből, akik most betegen fekszenek a kórházban. A kocsai és a lovak oda veszttek.

— Adományok. Lapunk kiadói hivatalába a következő adományok érkeztek: *N. N.* Arad, küldeménye a nyomorgó asszonynak 5 korona. *Fischer* Kálmán *Dorosszlófalva* ujevi üdvözet megváltása címen 48-as honvédeknek 2 korona. *Pözl* Miksa és neje az Aradi Nők Otthonának özv. *Pözl* Vilmosné ravatalára szánt koszoru megváltása címen 20 korona. *Gross* Mór Marosborsza az izr. árvaháznak 2 koronát. Az összegeket rendeltetési helyére juttattuk.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 13-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: *Született:* *Vajdovics* Imre vendéglősnek Albert nevű fia, *Rakaz* Radoje napszámosnak István nevű fia, *Lahodny* János kovácsnak Lajos nevű fia. *Meghalt:* *Morodán* Flóráné 60 éves napszámosnő. *Krempanszky* Mihály 83 éves magánzó. Özv. *Pözl* Vilmosné. *Házasságot kötött:* *Korvinyi* Vilmos mérnök *Fenyves* Irénnel. *Kártyás* Lajos cipésmester *Melics* Rozáliával. *Varga* Zsigmond cipésmester *Katona* Rozáliával.

— Törmelék tea, teasütemények, finom minőségű tea rumok *Kotányi paprika* terakát-ban *József főherceg* út 3.

— Karácsonyról visszamaradt több száz doboz divatos levélpapír minden elfogadható árban kapható *Kerpelnél*.

— Leltár előtt mélyen leszállított árak nő táskákban és más bőr és díszmű árukban *Hegedüs Gyula cégnél* Arad, *Andrássy tér 16.* 211

— Fizetésektelen kereskedők egyeztetését és moratorium megszerzését elvállalja „Kereskedelmi Egyeztető” iroda Arad, *Simonyi-utca 9. sz.* Telefon szám 828.

— Legjobb hegedűhurok és tolltollszárah *Kerpel Izsónál* kaphatók.

— *Ingusz I. és fia* géperőre berendezett dobozgyára Arad vár katonai fegyház. Készít mindennemű dobozokat.

— *Falemezék (Pappe)* olcsón kaphatók *Kerpel Izsó* könyvkereskedésében.

— A legmegbízhatóbbak a *Messenger-boyok*. Telefon 816.

TARKASÁGOK.

(*Merésztség.*) Egy gyerekszaunon találós kérdéseket adtak fel egymásnak a felsőbb leányokból és gimnazistákból álló teázó „közörség”.

Miatán egy csomó kérdést feladtak, egy gimnazista vette át a szót:

— A multkor a *Salacz*-utcában mentem a *Böskével*. Egyszerre csak a hátam mögött megszólalt valaki mély hangon:

— Fiam!?

Hátrafordultam és rászóltam arra, aki megszólított:

— Kérem, én magának ugyan a fia vagyok, de maga nekem nem apám.

Kérdés, hogy ki volt az illető?

Egy fél óráig találgatták, de nem tudtak rá jönni.

A fiatalember végre kijelentette:

— Azonnal megmondom! — Azzal fogta kabátját és kalapját és az ajtóból visszaszólt:

— Az anyám!

(*Az éjjeli ör fogsora.*) Egy aradmegyei községben harminc éve volt már éjjeli ör *Csupuliga* Juon. Az öreg híven töltötte be fontos állását, nem volt soha panasz ellene. Az utóbbi időben azonban nagy baj támadt. Az öregnek minden órában kürtölnie kellett volna, de vagy két hónapja nem hallatszott éjjelente kürtözés a faluban. Kérdésre vonták a derék *Csupuligát*, s akkor kiderült, hogy benne meg lett volna a jóakarát, de hiába: nem tud már tülkölni, mert nincs egy szál foga.

A községében nagy tanácskozást tartottak az ügyről. Az öreg nem akarták elküldeni, viszont az órákat jelző kürtözést sem nélkülözhetik. Végre rákadtak a megoldásra: elhatározták, hogy *Csupuliga* bácsinak műfogsort vásárolnak.

A műfogsort be is szerezték s várták a hatást. Az első éjszaka nem hallatszott kürtözés: hát így van ez, amíg megszokja a műfogakat. A második éjszaka is néma csendben telt el: na talán holnap. Mikor azonban a harmadik éjszaka is néma csendben maradt a falu, akkor kérdésre vonták az öreg *plajást*.

— Hát miért nem kürtöltél?

— Nem lehet domnule, nincs fogam!

— De hiszen mi csináltattunk neked fogakat?

— Igen domnule, de a domnu doktor azt mondta, hogy a fogakat — éjszakára egy pohár vízbe kell tenni!

VÁROS ÉS MEGYE.

Lóhúsmészárszék Aradon. *Reich* Mór debreceni lóhúsmészáros, aki az elmúlt évben már kért engedélyt lómészárszék felállítására, most ismét azzal a kéréssel fordul a tanácshoz, hogy lóhúsból készült kolbász áruk árusítását tegye szabaddá a részére. Öt fillérért hozná forgalomba a kolbászok, szafaládék és egyéb készítmények darabját.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

G. H. (Arad.) Ha az első és második osztályból külön-külön teszi a vizgát, akkor azok egyenként 56 korona 80 fillérbe kerülnek a tandíjjal együtt. Ha a két osztályból összevont vizgát tesz, akkor 90 korona vizgadíjat és 26 korona 80 fillér tandíjat fizet. Ha aradi illetőségű, akkor kérheti a díjak felének elengedését.

K. J. Csigeraszöllös. Köszönjük nem kell.

Bécs. Kérünk részleteket a tegnapi küldött esetről.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az aradi m. kir. gazdasági felügye-lőség eddigi címe és neve 1913. évi január hó 1-ével Aradvármegyei m. kir. gazdasági felügye-lőség. Hivatalos helyisége pedig a Vármegyházban I. em. ajtó 23. sz. a. van.

— **Gyufamonopólium Ausztriában.** *Bécs-ből* jelentik: Az osztrák minisztertanács mai ülésén elhatározta, hogy a *gyufamonopóliumot* már legközelebb bevezeti Ausztriában német minta szerint és legközelebb befogja terjeszteni az osztrák parlamentben a gyufaadó javaslatot.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 13

Kézzáru.

Kínálat. vételkésv. mérsékelt, csendes, változatlan. **Határidő.**

	Dél	1 óra
	sárlat	sárlat
Buda 1913. áprilisra	11.83—11.84	11.81—11.82
Buda 1913. októberre	11.93	11.94 11.93—11.94
Rosa 13. áprilisra	0.25	10.26 10.23—10.24
Rosa 1913. októberre	9.87	9.68 9.68—9.69
Tengeri 1913. májusra	7.69	7.70 7.69—7.66
Zab 1913. áprilisra	10.84	10.85 10.84—10.85
Zab 1913. októberre	9.26	9.27 9.26—9.22

Budapesti értéktőzsde (jan. 13.)

Magyar hitel	—	—	—	—	604
Osztrák hitel	—	—	—	—	618 10
4% koronajáradék	—	—	—	—	80 50
Osztr.-magy.-államvasút	—	—	—	—	712
Jelzálogbank	—	—	—	—	480
Lezámitolóbank	—	—	—	—	513 50
Hazai Bank	—	—	—	—	289
Magyar Bank	—	—	—	—	549 50
Keresk. Bank	—	—	—	—	8720
Rimamurányi	—	—	—	—	717 50
Salgótarjáni	—	—	—	—	749

Közúti Vasút	680
Városi Villamos	38
Bécsi értéktőzsde (jan. 13.)	
Osztrák hitel	618
Magyar hitel	802
Osztrák-magyar államv.	708
Déli vasút	10375

A Temesvári Lloydársulat terménycsomóinak hivatalos árjegyzéke. Árak 100 kilogrammonként koronák értékben. 913 Jan. 13. Szóza 75 kilogrammos 20.45—20.55, 76 kilogrammos 20.65—20.75, 77 kilogrammos 20.75—20.85, 78 kilogrammos 20.85—20.95. Róza (prima) 18.00—18.10 (közép) 17.80—17.90. Arpa (első) 19.95—20.15, (takarmány) 18.00—18.50. Zab (prima) 20.00—20.10, (közép) 19.00—20.20. Tengeri réz, (magyar) 19.25—19.25, új (0.2)—10.40, (román) régi 19.25—19.25, új 10.20—10.40. Burgonya 100 kgr. (fehér) 5.60—5.70, (rózsás) 5.50—5.60.

Felelős szerkesztő:
Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ.

Kedden, 1913. január hó 14 én:

C) Bérlet

C) Bérlet.

A kis gróf.

Operette 3 felvonásban. Írta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzezte: Dr. Rényi Aladár. Karnagy: Tilger Arpad. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Agárdy Guido	Győző A.	Itatós	Olasz Gy.
László, fia	Huszár K.	Egressy	Nagy D.
Howard	Sz. Rontay B.	Kállai	Dell Lajos
Rózi	Dióssy Nusi.	Kocsosnya	Várnai Jenő.
Szibrákné	Beukóna.	Mimi	Nógrádi M.
Zápolya	Polgár S.	Dr. Hennery	Ajtay Odón

Kezdete este 7/8 órakor.

NYILTTÉR.*

LABADOZÓK

egészségük teljes helyreállítását a Scott féle Emulsió használata által hathatósan elősegíthetik, melyet még az elgyengült gyomor is könnyen felvesz és teljesen megemészt. Meggondolva azt, hogy az egyes alkatrészeknek mindig egyformán kitűnő minősége a Scott féle Emulsióak különös tápláló erő: kölesönöz, könnyen megmagyarázható, hogy ha zoolata tabadozás idején miért oly előnyös öregeknek és fiatalnak egyaránt. Emellett a Scott féle Emulsió oly izletes, hogy felnőttek és gyermekek szívesen szedik.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G. m. b. H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszertár utján próbaadagot küldünk. 6013

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtetlen jó férjem, illetve édes atyáink

Kovács János

temetésén résztvettek, a ravatalra helyezett koszorúikkal és virasztalásaikkal mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek; ugyszintén a II. ker. jótékony női asztaltársaságnak, a „Nagybercsényi asztaltársaságnak” és a „Beruhárdi” szaltársaságnak, hogy a temetésen festületlenül megjelenni szivesek voltak, ezúton fejezzük ki halálunk közönetünket.

Nem mulaszthatjuk el köszönetünket nyilvánítani a Varga Imre első temetésrendező intézetének is a temetés figyelmes és pontos rendezéséért.

Arad, 1913. január hó 13 án.

Özv. Kovács Jánosné
és gyermekei.

Az önvád jelszavát

halljuk napról-napra számtalan változatban. Különösen fájdalmasan hangzik akkor, amikor idült bajok fölébresztik az emberben azt a tudatot, hogy könnyen segíthetett volna magán, ha idejében tett volna valamit a baj ellen. Ez mindenekeelőtt az elhanyagolt hurutra nézve áll. Aki friss hurutja ellen azonnal használ Fay-féle valódi sodenit, annak a hurutja nem lesz kronikus. De kronikus hurut ellen is használ Fay valódi sodenije, amelyet nem lehet eléggé ajánlani. Kérjen azonban nyomtatékosan Fay-félet és utáztatokat utasítson vissza.

Aspirin.

E világszerte ismert fájdalomcsillapító szert

igen gyakran súlyosabb készítményekkel helyettesítik. Hogy valódi készítményt kapjunk, csakis,

Aspirin-Tablettát

vegyünk, az alábbi rajzban látható eredeti csomagolásban, (1 üveges 20 félgrammos tablettával ára K. 1.20). Minden tablettán rajta van az Aspirin szó.

9341

Értesítés!

1913. évi január hó 20 án átveszem Szakolczay Sándor Pécskai-ut 9. sz. alatt lévő

korcsmahelyiségét.

Felszólítom fentnevezett hitelezőit, hogy követeléseiket legkésőbb **e hó 18-ig** Schreyer Viktor urnál (Első magyar részvény-serfőző társaság főraktára Arad, Forray-utca 2/c) bejelentésük; az ezen időn túl jelentkezőknek követeléseiket nem fogom figyelembe venni.

Arad, 1913. január hó.

445

Grünhut Sámuelné.

INFORMÁCIÓK,

inkások, kétes követelések megváltása, tranzakciók, fizetésképtelen cégek szanalása, egyezségek finanszírozása, moratóriumok kieszközölése és megállapodások létesítése a hitelezők megátogatása kapcsán.

LLOYD HITELVÉDŐ EGYESÜLET

Budapest, **Andrássy-ut 24.** Telefon 177 - 45., 42—43, 119—11. Sürgőny cím Lloydibus.

Közbenjárók díjaztatnak.

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett jó édes anyáink, gyermek és nagyanyáinknak

özv. Pölzl Vilmosné

szül. Ambrus Emília

elhunytá alkalmával oly sok részvétellel halmoztak el, hogy képtelenek vagyunk egyenként megköszönni, miért is mindazoknak, kik fájdalomunkat enyhítették, a ravatalra koszorúkat küldtek és a temetésen résztvettek, fogadják ezúton mélyen érzett köszönetünket.

Egyben nem mulaszthatjuk el Varga Imre temetkezési vállalatnak is a temetés rendezése körül kifejtett fáradozásaiért megelégedésünket és köszönetünket nyilvánítani.

Arad, 1913. január 13.

A gyászoló család.

Eckhart Ede mint fia a maga, valamint számos rokon és ismerős nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelenti a felejtetlen jó édesanyja, nagyanyja anyós és rokon

özv. Eckhart Ferenczné szül. Paschinger Márta

1913. évi január hó 12 én d. e. fél 11 órakor, életének 88 ik évében rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képezt történt gyászos elhunytát.

Az istenben boldogult földi maradványai f. hó 14 én délután 3 órakor fogtak Csúty Gergely-utca 8. számú gyászszobából a római kat. egyház szerkezetében, a helyi felső temetőbe örök nyugalomra helyeztetni.

Az enyésztlő gyászmise áldozat az elhunytak lelki üdvéért f. hó 16 án d. e. 9 órakor fog a helyi felső. Minoria stýk szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Áldás és béke poraira!

Arad, 1913. január hó 12 én.

Bognár Károlyné szül. Eckhart Irma leánya. Eckhart Edéné szül. Gebhart Teréz, Bognár Károly menyje, illetve veje, Wolter Ede és neje szül. Farkas Augustia, Endródi Ede és neje szül. Gross Anna, Dr. Eckhart Ferenc, Eckhart István, Eckhart Sándor unokái. Wolter Ernő, Wolter Sárika, Wolter Mártuska dédunokái.

Varga Imre első temetésrendező intézet Arad, Andrássy-ter 13. Telefon: nappal 37. Éjjeli szolgálat telefon 738 szám.

Kérem a tisztel kereskedő és sütőmester urakhoz!

Saját érdekében kérjük, hogy Kisbacs-ereki lisztünkkel sziveskedjék egy kísérletet tenni; vevői bizonyára meglesznek vele nagyon elégedve.

Terézia Gözmalom R. T. Igazgató- sága Kisbecskerek.

Képviselőtünket és raktárunkat bírja.

Dávid József ur Arad, Batthyány utca 31. Telefon 934

Borossebes, Dézna, Erdőhegy, Ga'sa, Gyorok, Mikelaka, Ménes, Menyháza, M.-Radna, Kisjenő, Ószentanna, Újszentanna, Pankota, Székudvar, Lippa, Vinga és Világos helységeiben kizárólagos egyedárúsítókát keresünk. Az erre vonatkozó megkeresések képviselőnkhez

Dávid József urhoz intézendők.

**Elsőrendű
Galoschnik
(sárcipő)**

nyelv és nyelv nélkülek, valamint hócipők nagy választékban. Kapható

**Kutányi J. Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.**

Villanyos zseblámpa

mindig friss töltéssel.

Villanyberendezések, villanyosillárók.

Dinamógépek, villanymotorok olcsón kaphatók

Kalmár Józsefnél

Arad, Salacz-nica. 2. sz. 1681

Alkalmi vétel és eladások

Ékszerárnyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerárnyában

Deutsch Izidor

Órák és Ékszerész

Walter János-nica, Minerita-palota

Zálogcsúdlak

arany és ezüstneműk, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereitelnek

Telefon 488. Telefon 488

gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerész

1500

Aradon.

Ajánlia dus raktárát legfinomabb sterilizált kötszerekben a Magyar gyógyszerkönyv. 3 ik kádásának megfelelő minőség és csomagolásban. A kötszerek Hartmann és Kleining birneves Hohenelbei gyárából származnak s azokat a legolcsóbb áron nem forgalomba. 1/4 kilós Bruns vattát 80 fillér, 1/2 kilós Bruns vattát 150 fillér, Carool, Dermatol, Jodoform Strill, sublimat, Xeroform, gazókat, Calico, Cső, Flanel Fősz, Gummi, Ideál, Isoform, Jodoform, Mull, Organtia és vászon pólyákat, Bruns, Carboll, Jód Salicill, Sublimat, Vaschloridos gyapotokat, Bardeleben égési sebkezelőket, Barot batistot, Catgutot, Dr. Eisenreich féle kötő gyapotot, Drain csöveket, Drürsen-féle jodoform csatokat, E-march kendőket, Mose-tig batistot, Sineket fából és fémből. Varró selymeket, Orvosi hőmérőket különböző nagyságban és a kaban, szájhőmérőket, Uebe-féle gyartmányok 1.40, 1.60 2 korona 2.50. Pravaz fecskendőket tejsen üvegből (sterilizálhatók) ugyiszintén cautschuktól és fémből 2.40, és 3 korona, Pravaz fecskendőtükét Leoni buza okat stb. Teljesen felszerelt másfelülr tartalmu Irrigateuröket 2.50 fillér duplán emai írozott 4 és 5 korona. Hlygea kötőket (női havi kötésk) 90 fillér, Tricot szövetből 3 korona. Betéteket tucatonként 1.80 fillér. Kiténően felszerelt mentőszekrényeket, a ministerium előírásának megfelelőket.

Használt ólom megvételre kerestetik.

Legolcsóbb és legjobb cipő beszerzési forrás Aradon, Boros Béni-tér 9. szám.

A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom saját készítményű kész

férfi-, női- és gyermek-cipő raktáromat, hol állandóan dus választékot tartok mindennemű legdivatosabb és legtartósabb cipőkből legolcsóbb árakban. Megrendelések gyorsan és pontosan elkészíttetnek. 5041

Teljes tisztelettel

Czernóczky Imre,
úri- és női cipész.

Üzletemet teljesen feloszlatom!

Az egész raktárt mélyen leszállított árban kiárusítom.

Remek szép szövetek, selymek, delénk 50% áron alul C-íp és szalagok, rövidruk, minden elfogadható árban. Szőnyeg, függöny, ágyterítők félárban. Maradékok külö osztályban. Női confection tavaszi felöltők már 10 koronától kezdve. Kérem a kirakatokat megtekinteni. Berendezés, portálé és asztalok eladó.

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, színházépület.

Nem titok többé,

hogyminden hölgy a HAJÓS-féle

Aradi Ibolya-crémet

használja. Az arcbort vakító fehérre varázsolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot egy csapásra.

420

Ára egy félgálnak 1 kor., Ibolya sólgyper 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

A legkitünőbb hatásu nyálkaoldó köhögés és rekedtség elleni szer a Tussinál cukorka, ára egy nagy doboznak 60 fillér és a Tussinál tea a 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél fogva bárki legszívesebben veszi be.

Magyar Kir. Államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1912. október 1-től.

Arad-Tóris.							Tóris-Arad.							Arad-Temesvár-Jásziváros.					Temesvár-Jásziváros-Arad.						
Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.		
Arad	12:47	3:14	4:04	7:06	8:32	11:15	Tóris	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00	Arad	6:15	12:47	4:33	7:10	Temesvár-Jv.	6:00	8:50	2:24	9:40			
Székelyudvarhely	2:26	4:15	5:05	8:07	9:33	12:16	Hyalastr.	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00	Újrad	6:26	12:49	4:45	7:22	Szentandrás	6:30	9:08	2:42	9:40			
Marosvásárhely	2:37	4:24	5:14	8:16	9:42	12:25	Alvincs	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00	Németság	6:42	1:06	5:03	7:40	Merczifalva	6:38	9:23	2:56	10:10			
Franklana	3:49	4:37	5:27	8:29	9:55	12:38	Szászváros	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00	Vinga	6:55	1:18	5:19	7:56	Orczifalva	6:44	9:32	3:06	10:10			
Ópály	3:55	4:43	5:33	8:35	10:01	12:44	Piski	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00	Orczifalva	7:06	1:29	5:30	8:07	Vinga	6:56	9:43	3:17	10:10			
M. Radna	1:21	3:16	4:06	7:08	8:34	11:17	Déva	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00	Merczifalva	7:16	1:40	5:40	8:11	Németság	7:11	9:57	3:30	10:10			
Milova-Odv.	1:22	3:25	4:15	7:17	8:43	11:26	Marosillye	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00	Újrad	7:38	1:53	5:52	8:23	Arad	7:38	10:22	3:56	11:15			
Konop	3:49	5:42	6:32	9:34	11:00	13:43	Zam	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00													
Marosborsa	4:06	5:59	6:49	9:51	11:17	14:00	Soborsin	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00													
Soborsin	2:25	4:48	5:38	8:40	10:06	12:49	Marosborsa	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00													
Zam	3:49	5:42	6:32	9:34	11:00	13:43	Konop	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00													
Marosillye	3:14	5:07	5:57	8:59	10:25	13:08	Milova-Odv.	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00													
Déva	3:47	5:40	6:30	9:32	10:58	13:41	M. Radna	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00													
Piski	4:00	5:53	6:43	9:45	11:11	13:54	Radosbánya	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00													
Szászváros	4:28	6:21	7:11	10:13	11:39	14:22	Ópály	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00													
Alvincs	4:43	6:36	7:26	10:28	11:54	14:37	Marosillye	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00													
Hyalastr.	5:13	7:06	7:56	10:58	12:24	15:07	Zam	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00													
Tóris	5:35	7:28	8:18	11:20	12:46	15:29	Soborsin	12:15	3:41	4:31	7:33	9:00													

Arad-Budapest.						
Állomások	Szv. I-II	Gy. I-II	Szv. I-III	Gy. I-III	Törsz. I-III	Szv. I-III
Arad	5:08	6:30	8:20	11:42	4:16	4:51
Székelyudvarhely	5:23	6:45	8:35	11:57	4:31	5:06
Kürtös	5:37	6:59	8:49	12:11	4:51	5:26
Lőrösháza	5:53	7:15	9:05	12:26	5:11	5:46
Bánhidimajor	6:02	7:24	9:14	12:32	5:26	6:01
Országút	6:10	7:32	9:22	12:42	5:36	6:11
Kétegyháza	6:11	7:33	9:23	12:47	5:46	6:21
Ujkigyós	6:24	7:46	9:36	13:00	6:01	6:36
Békés-Csaba	6:35	7:57	9:47	13:11	6:11	6:46
Békés-Füldvár	6:43	8:05	9:55	13:21	6:21	6:56
Mezőberény	6:56	8:18	10:08	13:32	6:31	7:06
Gyoma	6:57	8:19	10:09	13:37	6:41	7:16
Mezőtur	7:07	8:29	10:19	13:42	6:51	7:26
Pusztá-Pó	7:31	8:53	10:43	13:52	7:01	7:36
Pusztá-Tenyé	7:36	8:58	10:48	14:02	7:11	7:46
Szajel	8:01	9:23	11:13	14:12	7:21	7:56
Szolnok	8:02	9:24	11:14	14:17	7:31	8:06
Ujszász	8:24	9:46	11:36	14:27	7:41	8:16
Táplógyörgye	8:35	9:57	11:47	14:37	7:51	8:26
Táplószecső	8:49	10:11	12:01	14:47	8:01	8:36
Nagykátán	9:07	10:29	12:19	14:57	8:11	8:46
Táplószecső	9:40	11:02	12:42	15:10	8:21	8:56
Táplószecső	10:08	11:30	13:00	15:20	8:31	9:06
Táplószecső	10:05	11:27	12:57	15:15	8:21	8:56
Táplószecső	10:20	11:42	13:12	15:30	8:31	9:06
Táplószecső	10:30	11:52	13:22	15:40	8:41	9:16
Nagykátán	10:54	12:16	13:46	15:54	8:51	9:30
Táplószecső	11:11	12:33	14:03	16:11	9:01	9:46
Táplószecső	11:25	12:47	14:17	16:25	9:11	9:60
Mende	11:39	13:01	14:31	16:39	9:21	9:74
Gyömrő	11:47	13:09	14:39	16:47	9:31	9:82
Maglód	11:53	13:15	14:45	16:53	9:37	9:88
Rákóc	12:17	13:39	15:09	17:17	9:51	10:02
Kőbánya fel. p. u.	12:23	13:45	15:15	17:23	9:57	10:08
Budapest k. p. u.	12:30	13:52	15:22	17:30	10:04	10:15

Budapest-Arad.						
Állomások	Szv. I-II	Gy. I-II	Szv. I-III	Gy. I-III	Törsz. I-III	Szv. I-III
Budapest kpu.	11:25	7:05	7:50	8:00	12:20	5:00
Kőbánya felső p. u.	11:35	7:15	8:00	8:10	12:30	5:10
Rákóc	11:47	7:27	8:12	8:22	12:38	5:18
Maglód	12:13	7:40	8:25	8:35	12:44	5:24
Gyömrő	12:23	7:50	8:35	8:45	12:54	5:34
Mende	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Táplószecső-Táplószecső	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Táplószecső	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Nagykátán	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Táplószecső	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Táplógyörgye	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Ujszász	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Szolnok	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Szajel	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Pusztá-Tenyé	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Pusztá-Pó	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Mezőtur	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Gyoma	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Mezőberény	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Békés-Füldvár	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Békés-Csaba	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Ujkigyós	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Kétegyháza	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Országút	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Bánhidimajor	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Lőrösháza	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Kürtös	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Székelyudvarhely	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44
Arad	12:33	8:00	8:45	8:55	13:04	5:44

MEG VAN A BÉKE!

abban a családban, ahol
társangi
ajándékkul egy

Popper Testvérek

**Féle 20 koronás
gyűjteményt vásárolnak,
amely tiz féle cikk-
ből áll és pedig:**

Egy ruhára való angol kelme.
Egy vég vászon 6 női ingre.
Egy himzett blúz.
Egy gypaju sál, fejre.
Egy ornyó.
Egy blousra való sefir.
Egy pár keztü.
6 darab sebkendő.
5 darab férfi gallér.
1 darab férfi nyakkendő.

**Ezenkívül occasió
áraink a következők:**

Egy teljes szövetruha —	K	3.—
Egy aljra való szövet —	K	2.—
Egy teljes barchet-ruha —	K	2.80
Egy ingre való sefir —	K	1.20
Egy damaszt-abrossz —	K	1.80
Egy blousra való csikos selyem — — — —	K	3.50
Egy selyem alsószoknya —	K	7.—
Egy szövet ágygarnitúra —	K	10.—
Egy ruhára való karton —	K	2.80
6 darab törülköző — — —	K	2.—
6 darab férfi-gallér — — —	K	1.80
4 pár kezélő — — — — —	K	2.—
Egy csipke stor — — — — —	K	4.50
Egy esernyő — — — — —	K	1.50
Egy vég vászon 6 ingre —	K	8.—
Egy nagy vég kanavász —	K	10.—
Egy női ing — — — — —	K	1.90

**Vidéki megrendelést
pontosan, utánvétellel
szöközlünk.**

Tisztelettel

**Popper Testvérek
Arad, Ferray-utca.**

Lapkihordó pár felvétetik

az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában.

437

Képviselve Aradon
SZEMZŐ ÁRMIN
áruügynöksége által.
Telefon 592. szám.

27968—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Az aradi ipartestület kebelé-
ben működő békéltető bizottság
segédtagjainak megválasztására
a békéltető bizottság alapsza-
bályainak 3. §-a értelmében ha-
tárnapul 1913. évi január hó
19. napjának d. e. 10 óráját
az aradi ipartestületre kitzúzom s
arra az alapszabályok 2. §-a ér-
telmében a testülethez tartozó ipa-
rosok összes segédeit meghívom.

Választatni fog egy évre szóló
megbízással 80 tag és 15 póttag.
A választás felkiáltással, vagy
szavazó lapokkal történik és visz-
sza nem utasítható.

Arad, 1912. évi december hó
27-én.

Grein s. k.
h. főkapitány.

89—1913. szám.

Eleki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

1350 és 1300 korona évi fizetéssel, továbbá 300—300 ko-
rona lakbérrel javadalmazott eleki segédjegyzői állásokra pá-
lyázatot nyitok.

A jegyzői oklevéllel felszerelendő kérvény, melyben ki
kell tüntetni, hogy a pályázat a két állás közül melyikre vo-
natkozik, folyó hó 15-ig nyujtandó be.

Elek, 1913. évi január hó 10 én.

Mladin Miklós,
főszolgabíró.

411

Posta- csomag feladási és utalványkönyvek

egész vászonkötésben, arany címnyomással
kaphatók 1 korona 50 fillérért az

Aradi Nyomda R. T.
nyomdájában József főherceg-ut 22. sz.

Darabos
és DIÓ

koksZ

pirszén

nagyban

és kicsinyben

kapható

Roth

József

ARAD,

Eötvös-u. 3.

Apró hirdetések.

Ajánlatokhoz,
melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettek semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASÁG.

Házasodna
29 éves izraelita 3000 korona évi jövedelemmel — Teljes adatokat „Anti 888” jellegre kérek a főpostára. 356

LEVELEZÉS.

„Komoly szándék”
levele van főpostán. 442

INGATLAN.

Kossuth-utca
34. sz. ház nagy telekkel aladó. 447

OKTATÁS.

Középtanok
magántanulók úgy szintén bejárók mérsékelt díjazásért előkészítettnek. Izr. fiuinternátus Chorin Áron utca 1. sz. 7809

ÜZLETEK.

Korlátlan italmérés és árték
házzal együtt eladó, bővebbet a kiadóban. 396

Üzlethelyiség
Mal-téren mellékszobával, jutányosan azonnal kiadó. Bővebbet Máton Jakabnál Szabadság-tér. 413

Régi,
jéforgalmu kocsma elköltözés folytán azonnal átadó, Tökölly tér 7.

ALKALMAZÁST KERES.

Állást keres
Bödmives iskolát végzett irodai és gazdasági gyakorlattal raktárosi, felügyelői, pénzbeszedői vagy hivataloszolgal, jó bizonyítványokkal, némi kaucióval. Cim a kiadóhivatalba. 865

Házivarrónő
ajánlkozik uri házakhoz. Cim: F. J. Aulich Lajos-u. 16. 391

ALKALMAZÁST NYER.

Tanuló felvétetik
Hoffmann Ottó fűszer- és csemegekereskedésében Arad Szabadságtér 20. 351

Lapkihorát-pár
felvétetik az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KIADÓ LAKÁS.

Modern
4 szobás lakás azonnal kiadó. Bővebbet: Telefon 896. sz. alatt. 344

Két szobás
csinos utcai lakás mellékbélyiségekkel kiadó. Családtalan bérlőnek havi 20 koronáért. Arad, Demeter-utca 111/a. 355

Kiadók:
Boros Béni-tér 6 szám alatt utcai és udvari helységek. Bővebbet ugyanott. 388

Elegánsan bútorozott
külön bejáratu utcai szoba azonnal kiadó. Perényi-u. 8. sz. 449

Csinosan bútorozott,
utcai szoba kiadó. Hal-tér 6, ajtó szám 4 419

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Mintán fűző-üzletemet
beszűntetem, a raktáron lévő árukat gyári áron kiárulom. Stern Adolf varrógépkereskedő Arad, Boros Béni-tér 8. 398

Egy hitűnő pianino
sürgősen, igen olcsón eladó. Bővebbet szívességből Árpád-utca 5. Fodorné. 422

India fogcsappék
a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza és vegyészeti laboratóriuma Aradon. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Kiadó egy üzle helyiség
lakással. Háltér 3. szám alatt. Bővebbet Közép-utca 6. szám alatt, a háztulajdonosnál. 410

Pénz
I—II helyre kapható. Bővebbet a kiadóban. 445

50 koronát annak
ki nekem örökre egy leány gyermekét végkielégítéssel közvetett „Tiszviselő” jellegre a kiadóban. 446

Most jelent meg
a Tolnai Világlexikon I. és a VII. kötetét. Minden előfizetők ezeket kedvezményes áron házhoz szállítva kapja meg. Tolnai világlapja 1/4 évre csak 8 korona, vagy füzetenként 24 fillér. Legszébb újévi ajándéku ajánlom. Viszontelárusítóknak gyönyörű fali naptárokat, újévi lapokat legolcsóbban. Imakönyvek, ifjúsági és mesés könyvek. Diszlevél-papír stb. stb. mélyen leszállított áron. Krausz Paulin, színház-épület. Telefon 511. sz. 5441

1 koronáért
bárki is olyan színűre festi haját a mily színűre akarja. A Margit hajfestő ha tisztán használják feketére fest, ha egy rész vízzel keverik barnára, ha két rész vízzel világos barnára, ha három négy rész vízzel keverik szőkére fest. A szin állandó felismerhetlen lemoshatlan. Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza Aradon. 1224

Január 1-én
lépett életbe a keresk. miniszter azon új rendelete, mely szerint a palackokban árusítandó italok mennyiség tartalma a palackokon feltüntetve kell hogy legyen. Ezen célra alkalmas címkék kaphatók Pichler Sándor papirkereskedésében Arad, Szabadság tér 1. sz. Telefon 308. szám. 5811

Diamant Jász
Welter- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolaával szemben) épület és díszmű bádogos munkákat legjutányosabban készít egy helyben, mint vidéken. 8951

Alkalmi vételek és eladása

finom 14 karatos arany-ékszer és pontosan kipróbált zseb- és fali órákban.

Aki olcsón és szolid árut akar venni, úgy saját érdeke az, ha

ZINNER VILMOS
mű-órás és ékszerésznél
ARAD, Forray-utca,
(gróf Hunyadi-palota) vásárol. Óra és ékszer-javítások 2 évi jótállás mellett.

Tört aranyat- és drága-köveket a legmagasabb áron megveszem, vagy bacszerélem új ékszerekre. 5707

Taxameteros
Bér-autók
Telefonos
BIA
3881
Szolgálat: reggel 6 óráig 40-ig 22 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 2. sz.

Diamant Ferencz
villamos világítás, telefon-csengő berendezés, csillár- és izzótestek raktára 3101
Deák Ferenc-u. 7.
Telefon 595. szám.

Jó egészségének
fontartására használjon mindenképp
Kárpáti-Jász
Opohajót,
mely a legkíméletesebb hajdoló-
módkülly gyomortisztító készítmény.
Isa édes, hatása gyors és biztos.
1 üveg utastársával 40 fillér.
12 üveg franco K 400. Készítési
kiszárolás a készítőnél
KÁRPÁTI JÁZS
gyógyszerháza
ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

15875—1912. a. h. sz.

Hirdetmény.
A kerékpáradó tárgyában 3906—164/1900. sz. alatt alkotott szabályrendelet 1. §-a értelmében felhívom mindazon városi lakosokat, akiknek kerékpár van tulajdonában, hogy az 1913. évre esedékes kerékpáradót a 4. és 5. § értelmében most már 15 nap alatt annál is inkább befizessék, vagy a 9. § értelmében kerékpárjukat az ellenzár alkalmazása végett a városi adóhivatalba szállítsák be, mivel ellenkezéskor kerékpár tulajdonosok a már ideigzetts szabályrendelet 1. §-a értelmében jövedék csökkentés miatt 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal lesznek büntetve.
Arad, 1913. évi január hó 1-én.
A városi adóhivatal.

Aradi Nyomda
Részvénytársaság
készít
névjegyet
elefántcsontpapíron
nyomva
divatos kivitelben.

Porosz kocka
D10
Házi és ipari célra
I. rendű szárás

Köszén
Koksz
Bükk-faszén
Aprított tüzifa

pontos súlyban házhoz szállítva ajánl
ALTMANN EDE
szénraktár
Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán
Telefon 46.

Pécskai Takarékpénztár.

Meghívó

a Pécskai Takarékpénztár Részvénytársaság 25-ik évi rendes közgyűlésére,

mely 1913. évi január hó 26-án délelőtt 10 órakor a takarékpénztár helyiségében fog megtartatni.

Ezen közgyűlésre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvet hitelesítő 2 részvényes választása.
2. Az igazgatóság jelentése az 1912. üzletéről, a mérleg megállapítása és az igazgatóság javaslatának tárgyalása a tiszta nyereség felosztására nézve.
3. A felügyelő bizottság jelentése az 1912. évről. A felmentvény megszavazása.
4. 1 bíráló bizottsági tag választása 2 évre.
5. Netaláni indítványok.

Magyarpécskán, 1913. január hó 10-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. (Alapszabályok 23. és 27. §-a) Közgyűlésen szavazati jogát csak azon részvényes gyakorolhatja, ki az előző év végéig nevére irt részvényeit, vagy az azokról szóló átvételi elismervényt legkésőbb a közgyűlést megelőző napig a társaság pénztáránál, térítvény mellett letéteményesül. Minden részvényes a közgyűlés elé önálló indítvánnyal járulhat, köteles azonban indítványát, a lezárt év végeig az igazgatóságnak írásban bejelenteni.

Mérlegszámla 1912. év december hó 31-én.

Tartozik.	Mérlegszámla 1912. év december hó 31-én.				Követel.				
Vagyon	K.	f.	K.	f.	Teher	K.	f.	K.	f.
Pénztár készlet			103694	48	Részvénytőke			600000	
Váltó-tárca			2701558	23	Tartalékalap*			125000	
Jelzálogos kölcsönök			585658	84	Takarékpénztári betétek			1997805	57
Értékpapír előleg kölcsönök			30004		Viszont leszámított váltók			593182	
Saját értékpapírok:					Átruházott jelzálogos kölcsönök			47129	07
14200 K. n. é. 4%-os kor. jár. á 80 K.	11360				Fel nem vett osztalékok			172	50
20000 K. n. é. M. tkp. jelzb. zlevél á 88 K.	17600				Atmeneti tételek:				
50 drb. 200 K. n. é. M. tkp. jelzb részv. á 190 K.	9500				Előre felvett váltókamatok	39578	11		
Kisebb értékpapírok és sorsjegyek	1840				" " jelzálogos kamatok	12574	48		
Ezek függő kamatai 1912. XII. 31.	1007		41307		" " értékpapír	446	25		
Más pénzintézeteknél elh. tőkék			25718	01	Be nem fizetett betétkamatadó	4679	47	57278	31
Intézeti székház	12000				Nyeremény áthozat 1911. évről	7652	64		
Egyéb ingatlanság	1188	55	13138	55	1912. évi tiszta nyereség	74459	02	82011	66
Leltár	1413	94							
Értékvesztésre	413	94	1000						
			8502079	11				8502079	11

*A tartalékalap az idej dotációval 140,000 koronára emelkedik.

Magyarpécskán, 1912. évi december hó 31-én

Reiner Adolf s. k.
ügyv. igazgató.

Zvér József s. k.
könyvelő.

Megvizsgáltuk és rendben lévőknek találtuk:
Magyarpécskán, 1913. január hó 10-én.

Az igazgatóság:

Burger Jakab s. k.
Eliás Adolf s. k.

Dr. Issekutz Marcell s. k.
Kelemen István s. k.

A felügyelő bizottság:

Dr. Friedmann József s. k.
Dr. Novák Aurél s. k.

Rosenfeld Károly s. k.
Szomoru István s. k.

A „Pécskai Takarékpénztár Részvénytársaság” felügyelő bizottságának jelentése az 1912. üzletéről.

Tisztelt közgyűlés!

A kereskedelmi törvény, valamint alapszabályunk rendelkezéséhez képest intézetünk ügykezelését, a számviteli munkálatokat az 1912. év folyamán állandóan figyelemmel kísértük, több alkalommal tételenként megvizsgáltuk s ezen mindenre kiterjedő vizsgálatok alapján tisztelettel jelentjük, hogy úgy az ügykezelés, mint a számviteli munkálatok minden ágában mindenkor pontos, lelkiismeretes, szakszerű, az intézet érdekeinek megfelelő eljárást tapasztaltunk.

Az 1912. évi december hó 31-én és folytatólag megejtett leltáros vizsgálat alkalmával a vagyont alkotó részeket az intézet birtokában levő állományokkal és a könyvek vonatkozó záróadataival egyezőknek találtuk.

Az 1912. évről készített „Mérleg-számla”, „Veszteség és nyereség számla” összes adatait a vonatkozó számlák és könyvek záró adataival egyezőknek, helyeseknek találtuk.

Ezek alapján tisztelettel kérjük a t. Közgyűlést, hogy az igazgatóságnak az 1912. évről kimutatott **82011 kor. 66 fillér**, tiszta nyereség mikénti felosztásáról szóló javaslatát, mely véleményünkkel egyezik s úgy az intézet, mint a részvényesek érdekeinek megfelelő, elfogadni és úgy az igazgatóság, mint a saját részünkre az 1912. üzletére vonatkozólag a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Magyarpécskán, 1913. évi január hó 10-én.

Dr. Friedmann József s. k.
Dr. Novák Aurél s. k.

Rosenfeld Károly s. k.
Szomoru István s. k.